

A PÁLYAMŰ

TARTALMA:

1. **A kollégiumvezető igazgatási és szakmai feladatainak rövid áttekintése a hatályos jogszabályok alapján**
 - 1.1. Az igazgatási modellekről
 - 1.2. A kollégiumvezető, mint bírósági vezető
 - 1.3. A kollégiumvezető, mint szakmai irányító
 - 1.4. Az OBH elnöke által meghatározott stratégiai célok
2. **Az ügyforgalmi helyzet és az arányos munkateher**
 - 2.1. A büntető ügyszakos ügyforgalmi adatokból levonható következtetések
 - 2.1.1. A Törvényszék másodfokos ügyforgalma
 - 2.1.2. A Törvényszék első fokos ügyei
 - 2.1.3. Büntetés-végrehajtási csoport ügyforgalma
 - 2.1.4. Járásbíróságok ügyforgalma
 - 2.1.5. Szabálysértési ügyforgalom
 - 2.2. Törekvések az arányos munkateher kialakítására
 - 2.3. Az ítélezés megalapozottsága
 - 2.4. Az ítélezés hatékonysága és időszerűsége
 - 2.4.1. Szakszerűség és hatékonyság
 - 2.4.2. Az ítélezés hatékonyságát szolgáló vizsgálatok és az időszerűség
 - 2.4.3. A "Digitális Bíróság"
3. **Tárgyi és pénzügyi erőforrások**
4. **A bírósági szervezet integritása**
5. **A képzések**
6. **A kollégiumvezető szakmai-igazgatási feladataival és a kollégium működtetésével kapcsolatos tervek, és ezek ütemezése**

A pályamű **mellékletei**

Mottó: „...a bírói függetlenség a demokratikus politikai berendezkedésünknek, írott és történelmi alkotmányunk boltozatának állócsillaga, amit az Alkotmánybíróság is ekként erősített meg.” (dr. Tócsányi László igazságügyi miniszter ünnepi beszédéből, 2014. július 15-e, Budapest, a Bíróságok Napján.)

PÁLYAMŰ

a Szolnoki Törvényszék Büntető Kollégiumának helyzetéről és a működtetésével kapcsolatos tervekről

1. A kollégiumvezető igazgatási és szakmai feladatainak rövid áttekintése a hatályos jogszabályok alapján

Dr. Tócsányi László igazságügyi miniszter úr 2018. május 25. napján szakértői bizottságot hozott létre a rendszerváltást követően alkalmazott három különböző bírósági igazgatási modellel kapcsolatos közel 30 éves tapasztalatok értékelésére. A központi igazgatási modell váltását követték a külső és belső igazgatás szakmai szereplői is. A "szerepelvárásokat" nem csak a munkájukat meghatározó jogi környezet, de a szakmai környezet elvárásai is befolyásolják. Ez is egyfajta „modellváltás” az igazgatás szereplői számára. Mivel jelen pályázati kiírás megismételt, és összefügg az előző megállapítással, ennek jelzésszerű végig gondolását szükségszerűnek ítélem. A közelmúltban módosult jogi szabályozás konkretizálta a kollégiumvezetőnek a bíróságok igazgatásában betöltött szerepét, számos operatív feladat megjelölésével. E változásra tekintettel szükségesnek tartom ezen feladatok összefoglaló áttekintését is.

1.1. Az igazgatási modellekről

A rendszerváltás óta egymást követő három – egyaránt alkotmányos – igazgatási modell a bírói függetlenség tiszteletben tartását hangsúlyozta.

A rendszerváltástól 1997-ig a külső igazgatást az Igazságügyi Minisztérium látta el. Az 1989 utáni igazgatási modell alkotmányosan garantálta a bírói függetlenség elvét, azonban átfogó reform igényével nem lépett fel. Az akkori igazságügyi miniszter a fentiekén túl a bírósági

vezetés legitimitásának biztosítását tekintette feladatának. Ebben a modellben is működtek bizonyos bírósági önzagatási szervek, valódi döntési hatáskör nélkül¹.

Az 1990-es évekre a Legfelsőbb Bíróságtól kezdve a helyi bíróságokig (elsősorban a központi régió bíróságainál) jelentős mennyiségű ügyhátralék keletkezett, ami már sértette a bírósághoz fordulás alapjogát. Emellett a Legfelsőbb Bíróság sem tudott megfelelni a jogalkalmazás egységét biztosító alkotmányos kötelezettségének. A modell-váltás mellett szóló érv volt a végrehajtó hatalomtól való elkülönítés érve is, pedig az európai igazságszolgáltatási rendszerekben ma is létezik ez az ún. minisztériumi modell Finnországban és Ausztriában².

E témában született tanulmányok megállapítják, hogy a végrehajtó hatalomnak a bírósági igazgatásban biztosított szerepe nem hat ki a bírák ítélkező tevékenységére, ugyanakkor együttműködésük segíti a bírósági igazgatás elszámoltathatóságát és a minisztériumok számára megfelelő tudást biztosít a szükségessé váló reformok keresztülviteléhez³.

A második igazgatási modell 1997-es reform csomaghoz kapcsolódott és Magyarország Alaptörvényének 2011. április 25-i kihirdetéséig tartott. Ebben a modellben a bíróságok igazgatását az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (OIT) látta el. Az ehhez szükséges alkotmánymódosításhoz négy törvény elfogadása is kapcsolódott⁴ az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (OIT) 15 tagjából 9 bírói tagot a bírói kar küldötték útján választott. A végrehajtó hatalom delegált képviselőjével együtt is a végrehajtó hatalomtól elkülönült szervezeti egységként működött. Elkülönítette a politikailag semleges bírói hatalmat a törvényhozó és a végrehajtó hatalomtól⁵.

E modell elemzői kritikusan megállapították, hogy az OIT igazgatási autonómiája nem szükségszerű feltétel az ítélkező bíró független eljárásának. Megválaszolandó kérdéssé vált ugyanakkor, hogy ez a totális autonómia nem jár-e együtt majd a bírósági munkaszervezés és ügyintézés időtartamának általános romlásával. Elvárásként fogalmazódott meg a számonkérhetőség és az átláthatóság. Az európai modellekkel összehasonlítva egyedülálló önállósága volt az OIT-nak. Ugyanis, nem csak személyi kérdésekben döntött, hanem maga határozta meg a bíróságok költségvetését és terjesztette be azt a parlament elé. Az igazgatási tevékenység operatív részét azonban nem a tanácsban lévő személyek hanem a tanács mellett felállított hivatal (OITH), illetve annak vezetője látta el. Ez komoly kritika tárgyát képezte a későbbiekben. Ugyanakkor a választott OIT tagoknak lejárt előtt nem vizsgálták meg a kritikai észrevételek megalapozottságát. A bírói szervezetben átfogó reform nem indult.

Az OIT működésével kapcsolatosan elhangzott további kritikák a következők voltak:

- bírói tagjai bírósági vezetők, akik önmagukat ellenőrzik; mint testület, pedig nem tud operatív döntéseket hozni;

¹ Lichtenstein József: Megjegyzések a bírósági szervezeti törvény módosításáról Jogtudományi Közlöny 1992.3-4.163.

² dr. Madai Nóra: Adalékok az 1997-es Igazságszolgáltatási Reform értékeléséhez, Debreceni Jogi Műhely

³ dr. Madai Nóra: im.; dr. Hack Péter: Függetlenség és elszámoltathatóság az igazságszolgáltatásban, tanulmány az Országos Igazságszolgáltatási Tanács megbízásából az Eötvös Károly Közpolitikai Intézet által készítve, 2007. május 24.

⁴ Az 1997. évi LXVI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról, az 1997. évi LXVII. törvény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról, az 1997. évi LXVIII. törvény az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról, az 1997. évi LXIX. törvény az ítélőtáblák székhelyének és illetékességi területének megállapításáról – de ezt a változást kövezzé a később hatályba lépő Büntető eljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény elfogadása is.

⁵ dr. Laky Ferenc: Szükségesek-e további reformok az igazságszolgáltatásban? Bírósági Közlöny 2007/3. 11.

- az OIT elnöke egyben a Legfelsőbb Bíróság elnöke is így szakmai szerepe nehezen volt összeegyeztethető;
- a valódi igazgatást nem az OIT testülete, hanem annak Hivatala végezte;
- a bíróságok igazgatása nem vált átláthatóvá és a kellő nyilvánosság hiányozott⁶.

Vissza tekintve különösen érdekes, hogy abban a kritikus helyzetben az OIT-on kívüli bírói érdekképviselői testületek miként próbálták megfogalmazni véleményüket egy esetleges további reformhoz⁷.

A kritikákra reagálva, a Legfelsőbb Bíróság elnöki és az OIT elnöki feladatokat egyszemélyben betöltő dr. Baka András, 2009. július 8-án megtartott rendkívüli OIT ülésen, számos olyan célt jelölt meg tervei között, amelyből legtöbb csak a harmadik igazgatási modellben valósulhatott meg.

➤ Szükségesnek tartotta:

1. Nagyobb nyilvánosság biztosítását a bírósági igazgatásban; így az OIT jegyzőkönyvek közzétételét.
2. Nagyobb tárgyalótermi nyilvánosságot; azonban az ügyet tárgyaló bíró befejezést követően se nyilatkozzék az ügyeiről; a sajtószóvivői rendszer létrehozására tett javaslatot.
3. Az eljárások időszerűségének biztosítását, ügghátralékok csökkentését úgy, hogy megváltozzék az a szemlélet, hogy „több pénzt több állásért”; ennek érdekében jogalkotási lépéseket képzelt el, valamint ügymenetek „elektronizációjáról” beszélt.
4. Az ítélezés minőségi javítását a hatékonyabb képzési rendszerrel kívánta biztosítani; ezt egy tanfolyam típusú képzés keretében, amely minden bíróra kiterjed, és egy meghatározott határidőn belül kötelezően teljesítendő.
5. A szolgálati bíróság bevezetését javasolta.
6. A bírói munka értékeléssel kapcsolatban egy hosszabb távú, 8 éves ciklus bevezetését tartotta indokoltnak.
7. Az akkori Legfelsőbb Bíróság tevékenységét a felülvizsgálati eljárások racionalizálása mellett úgy képzelte el, hogy az a jogegységi feladatokra koncentráljon; egy bevonható, fiatal, idegen nyelvet beszélő jogászokból álló joggyakorlat elemző csoport működését tartotta szükségesnek. A jogegységi tanács tagjait pedig objektív alapú kiválasztás keretében hozta volna létre.

Összességében megfogalmazta, hogy az 1997-be létrehozott OIT igazgatási szempontból nem kellően átgondolt megoldás. Kritizálta az OIT tagságot létrehozó küldött választó értekezlet létszamarányos létrehozását. A képviselőt újragondolását szorgalmazta. (Vélhetően ma is van létjogosultsága a fenti kérdésfeltevésnek.)

Bár 2010. őszén az Országgyűlés jelentős módosításokat hajtott végre a Bszi.-n és a Bjt.-n ez az igazgatási struktúra nem maradt életképes⁸ Ebben a struktúrában a reformelképzelések nem kaptak támogatást.

⁶ Horváth Miklós: Az igazságügyi stratégiai megújítás Nemzeti Közszerzői Egyetem Budapest 2014.

⁷ Útelágazás címmel a Magyar Bírói Egyesület Fővárosi Szervezetének és Pest Megyei Szervezetének a felhívása, a pályázat I. számú melléklete.

⁸ Az OIT-ba került az államháztartásért felelős miniszter, a bírósági felsővezetők számát limitálták, a testület bírói tagjainak újra választása nem volt lehetséges, megosztották a stratégiai kérdésekbe a döntést amely a testület kezében maradt, míg az operatív döntéseket az OIT elnöke hozta. A bírói pályázatok elbírálását átláthatóvá tette

A *harmadik bírósági igazgatási modell* Magyarország Alaptörvénye 2011. április 25-i kihirdetésével vette kezdetét. Ebben az igazgatási modellben csökkent a bíróság központi önkormányzati szervének szerepe és az OBH elnöke gyakorolja az OIT és az OIT elnökének addigi jogkörét. Erős jogkörrel rendelkezik. Alapvető célkitűzéssé vált, hogy a bíróságok központi igazgatása számára tág eszközrendszer álljon rendelkezésre a létszámgazdálkodás (koncentrált személyzetpolitika, a bírák mozgatásának, kirendelésének lehetősége) és az igazgatás (bírósági vezetői kinevezés, vezetői vizsgálatok, a bírósági vezetők tevékenységének irányítása, ellenőrzése) területén. A modell további célkitűzése, hogy a szakmai és igazgatási jogkörök ezentúl ne keveredjenek, s egy átlátható és hatékonyrendszer jöjjön létre. A kérdés az, hogy ennek az elvnek az töretlen érvényesítése hagy-e, és milyen szakmai-igazgatási jogosítványokat a kollégiumvezetőnél?

A közelmúlt eseményei élesen vetették fel annak kérdését is, hogy az Országos Bírói Tanács (OBT), mint a bírói önigazgatás választott testülete, milyen formában és keretek között gyakorolhatja az egyébként gyenge (véleményező, szignalizációs stb.) jogosítványait az OIT Elnökével való munkakapcsolatban. A vita egy sarkalatos törvényi rendelkezésnek⁹ eltérő értelmezése körül bontakozott ki. Amint azt az OIT Elnöke e korábban kiírt pályázat érvénytelenné nyilvánítása kapcsán megküldött tájékoztatójában¹⁰ kifejtette, a kérdés tisztázása az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik, esetleg az még törvénymódosítással orvosolható, illetve pótválasztások megtartásával is rendezhető. Ennek hiányában az OBT közreműködését igénylő döntések¹¹ utólag jogilag megkérdőjelezhetők¹².

Bármilyen erősségűnek is értékeljük az OBT jogosítványait, a fennálló vitában két független szerv vitázik. Az igazságügyi tárca vezetőjének nyilatkozata szerint a tárca nem autentikus jogértelmező, így a jogi természetű vitát nem tudja feloldani¹³.

Bármilyen eredményt hoz a bevezetőben hivatkozott vizsgálat az igazgatási modellek tekintetében, azoknak voltak és vannak azonos célkitűzései a bírói függetlenség tiszteletben tartása, az ügyhátralék hatékony kezelése, az átlátható működés tekintetében. A modellváltások csak közvetett módon voltak és vannak hatással mindezekre. További torzító tényező lehet, hogy egy közepes régió ítélkezési szintjének (mint a Jász-Nagykun-Szolnok megyéjének) mutatószámai eltérhetnek a központi régiótól, és az országos adatoktól. Ezt felvállalva, a pályázat mellékletét képező II. és III. számú diagram - a maga részlegességével is - megpróbál egy igazgatási modelleken átnyúló, hosszabb időszakot bemutatni egy-egy mutatószám tekintetében. Ezekből megfogalmazható az a feltevés, hogy vannak igazgatási elemekkel nehezen befolyásolható (attól független) folyamatok, tendenciák amelyek függetlenek az éppen létező modelltől.

Visszatérő kérdés, hogy az igazgatási kérdések miként érintik (érinthetik) a konkrét ítélkezési elemeket. Elmosódnak-e az igazgatásnak és a független (szakmai) bírói munkának a határa?¹⁴

érdekében bevezették a bírói tanácsok pontozását és rangsorolását, ettől való eltérés szabályait amennyiben ettől a bíróság elnöke vagy az OIT elnöke kívánt eltérni, végső soron az OIT döntött a pályázat elbírálásáról.

⁹ Bszi. 105.§ (3) bek.

¹⁰ 2018.OBH.XXVIII.A.1.16/11. számon

¹¹ Bszi. 103.§ (2) bek. d) pontja és 132.§ (6) bek.

¹² Az OBT saját álláspontját a 2018.május 2-i jegyzőkönyvben hozta nyilvánosságra:

http://kpintra.justice.hu/sites/default/files/obt/2018_05_02-i_obt_ules_jegyzokonyve.pdf

¹³ Magyar Idők 2018. május 26.

A bírói függetlenség alkotmányos tartalma, hogy a bíró ítélkezési tevékenysége során kívülről nem befolyásolható, belülről konkrét ügyek elbírálását tekintve nem utasítható.

Ezt minden igazgatási modell követelményként kezelte, hogy az ítélkezésnek és a bírósági szervezet igazgatásának el kell különülnie. Azonban az igazgatás különböző hatásokat gyakorol, több kevesebb befolyással is bír az ítélkezés környezetére. Ezért, van olyan álláspont, hogy egy adott bírósági szint kinevezett elnöke ne ítélkezzen, kollégium vezetője pedig nem lásson el igazgatási tevékenységet¹⁵

Más elemzés a bírói függetlenség és a bírói teljesítmény között létrejövő feszültség lehetőségére utalva tárgyalja a bírói függetlenség és az igazgatás szükséges kapcsolódását¹⁶

A hatályos jogi környezet a kollégium vezető számára bizonyos igazgatási tevékenységek gyakorlását írja elő. A stratégiai célként megfogalmazott igény, a független bírák időszerű és magas szakmai színvonalú ítélkezése, utal a bírói függetlenségre, de utal az eljárások időszerűségére. Ez többféle követelmény együttese, így jelentheti a szükséges gyorsaságot. A hatékonyság azonban nem egyszerűsíthető le csupán a gyorsaságra. A magas szakmai színvonal ugyanis, a "jó minőségű", fair-eljárást, a "fegyverek egyenlőségének" tiszteletben tartását, a "törvényes bíróhoz való jog" biztosítását együtt jelenti. Ezek együttese szolgálja a fenti stratégiát.

1.2. A kollégiumvezető, mint bírósági vezető

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: Bszi.) 118. § (1) bekezdése határozza meg a bírósági vezetők körét. E szakasz (1) bekezdés c) pontja szerint a kollégiumvezető, d) pontja szerint a kollégiumvezető helyettes ilyen személy. A 118. § (2) bekezdés és (3) bekezdése szerint feladata a bírósági szervezeti egység vezetése, felel a szervezeti egység jogszabályoknak, az OBH elnöke által kiadott szabályzatoknak és határozatoknak megfelelő hatékony működéséért.

A Bszi. 124. § (1) bekezdése értelmében szervezi a kollégium munkáját, évente beszámol a kollégiumnak és ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A Bszi. 136. § (1) bekezdése szerint a kinevezésre jogosult a bírósági vezető vezetői tevékenységét szükség szerint, de legalább egy alkalommal, legkésőbb a megbízásának lejártát megelőző évben megvizsgálja. A (4) bekezdés a) pontja szerint, ha az OBH elnöke azt állapítja meg, hogy a határozatában vagy szabályzataiban foglaltakat a bírósági vezető nem hajtja végre, az OBH elnöke elrendeli a bírósági vezető tevékenységének vizsgálatát.

A 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás (továbbiakban: igazgatási szabályzat) az OBH elnökének a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzata. Amellett, hogy meghatározza az igazgatási intézkedésre jogosultak körét, az igazgatási tevékenység gyakorlásának eszközeit és annak

¹⁴ dr. Ficsór Gabriella: A bírói függetlenség kérdőjelei, Jogi Fórum: Publikációk III/3. pont 2018. július 8., <http://www.jogiforum.hu/publikaciok/1006>

¹⁵ dr. Ficsór Gabriella: i.m.

¹⁶ dr. Hack Péter: Függetlenség és elszámoltathatóság az igazságszolgáltatásban; tanulmány az Országos Igazságszolgáltatási Tanács megbízásából az Eötvös Károly Közpolitikai Intézet, 2007. május 24.

közzétételi szabályait, fontos megállapításokat rögzít az 1. és 2. §-ban, amikor meghatározza a bírósági igazgatás fogalmát és a bírósági igazgatás célját.

Az igazgatási szabályzat 1. §-a szerint a bírósági igazgatás fogalma magába foglalja az intézkedésre jogosultak által gyakorolt azon tevékenység összességét, amely biztosítja a bíróságok hatékony működéséhez és az időszerű magas színvonalú ítélkezési tevékenység gyakorlásához a személyi és tárgyi feltételeket.

Az igazgatási szabályzat 2. §-a szerint a bírósági igazgatás célja, hogy az OBH elnökének a stratégiai célkitűzései alapulvételével a központi igazgatás eszközeinek és módszereinek megfelelően egységesen meghatározza a bíróságok felelős vezetésének, működésének, felügyeletének, ellenőrzésének általános és konkrét szabályait, a bíróságok eredményes időszerű szolgáltató jellegű tevékenységéhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása érdekében.

Az igazgatási szabályzat 6. § (3) bekezdése szerint a kollégiumvezető a feladatainak az ellátása során a jelen szabályzat 37. § (1) bekezdése szerinti igazgatási szabályozókat alkalmazhatja, a kollégium tevékenységére kiterjedően. Ezeket a törvényszék elnökének egyidejű tájékoztatása mellett teheti meg.

Az igazgatási szabályzat 28. §-a a kollégiumvezető általános feladatának meghatározása mellett (szervezi és vezeti a kollégium munkáját) 16 pontban sorolja fel azokat a konkrét évente ismétlődő módon vagy folyamatosan ellátandó feladatokat, amelyek ellátására köteles. Ilyen a beszámolási kötelezettsége munkájáról a kollégiumnak, a törvényszék és az OBH elnöke felé, az egységes jogalkalmazási gyakorlat elősegítése az ítélkező tanácsok tevékenységének elemzésével, a vitás jogalkalmazási kérdések összegyűjtésével, a tanácselnöki feljegyzésekből általánosítható tapasztalatok közzétételével, eljárási határidők és ügyviteli szabályok ellenőrzésével kapcsolatos feladata, továbbá ellátja a bírósági titkárok, fogalmazók és ügyintézők, egyéb igazságügyi alkalmazottak képzésének szakmai irányítását és felügyeletét. Közreműködik a bírói munka értékelésében, közérdekű bejelentések és panaszok intézésében, a szolgálati út betartásával javaslatot tesz jogegységi eljárás indítványozására, ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a Bszi., egyéb jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, határozata, intézkedése, valamint a szervezeti és működési szabályzat a hatáskörébe utal. A szolgálati út betartásával előterjesztést tehet központi intézkedést igénylő teendőkre, különösen a képzés, jogszabályalkotás, szabályzatalkotás és módosítás körében. Kezdeményezheti fegyelmi és kártérítési eljárás megindítását.

Az igazgatási szabályzat rendelkezései még további 8 konkrétan nevesített feladatot jelölnek meg, amelyek szintén a kollégiumvezető kötelezettségei közé tartoznak. Ezek a kollégiumi ülés összehívására, az ülésen hozott döntések intranetes honlapon történő közzétételére, a bírói tanács elnökével fennálló kapcsolatára (41. § (3) bekezdése), a kollégium éves munkatervének elkészítésére és jóváhagyására (44. § (2) bekezdése), a törvényszék elnöke felé legalább 3 éves írásbeli beszámoló tételének kötelezettségére (54-57. §-ok), a tanácselnöki feljegyzések ismertetésére (175. § (1) bekezdés), az instruktor és a mentorbírák kijelölésére vonatkoznak (178-183. §-ok).

Ezen túl a bíróságok szolgáltatói jellegének erősítése érdekében az országos programokban való részvétel feladata került meghatározásra bizonyos kiemelt területeken (184-201. §-ok), így a bírósági közvetítés, a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatási Program a tanúgondozás és áldozatsegítés vonatkozásában, a Nyitott Bíróságok Programjában és a „jó gyakorlatok”

katalógusával kapcsolatban. Ide tartozik a központi nyomtatványok használatával kapcsolatos tevékenység, azok kidolgozása, időszakos frissítése, felülvizsgálata és megosztása körében.

Terjedelmi okok miatt ezen feladatok lehetséges igazgatási vonatkozásaira nem térek ki.

A Szolnoki Törvényszék szervezeti és működési szabályzata egyrészt megismétli, másrészt konkretizálja a kollégiumvezető által ellátandó szakmai és igazgatási feladatokat. A Bszi-ben rögzített beszámolási kötelezettségen és ott részletesen felsorolt igazgatási feladatokon túl a kollégiumvezető feladata a büntetés-végrehajtási csoport tevékenységének felügyelete, a törvényszék kezelőirodájának büntető ügyek kezelésével kapcsolatos tevékenységének irányítása és felügyelete, szakmai felügyeletet gyakorol a Szolnoki Járásbíróság szabálysértési csoportjának tevékenysége felett (Szmsz. 50. §). Ezek végrehajtása során az Szmsz. 63/C. §-ban foglalt igazgatási eszközöket veheti igénybe. A vezetői ellenőrzés további eszközeiként az Szmsz. 68. és 68/A. § a), b) és d) pontjában foglalt ellenőrzési eszközöket alkalmazza. Az Szmsz. 115. §-a értelmében együttműködik az ügyészi és ügyvédi szervezettel.

A fentiekben részletezett és jelentősen megnövekedett igazgatási feladatok ellátásának biztosítására az igazgatási szabályzat 102. §-ával összhangban a törvényszék szervezeti és működési szabályzatának 104. § (1) bekezdése biztosítja a megjelölt bírósági vezetők és a kollégiumvezető számára, hogy az ügyelosztási rendben meghatározott ügycsoportban évi 5-10 tárgyalási napon ítélkezzenek. Az igazgatási szabályzat 102. § (9) bekezdése szerint tárgyalási napon való eljárásnak minősül, ha a bíró, a bírósági vezető tárgyaláson, nyilvános ülésen, meghallgatáson vagy tanácsülésen peres ügyeket intéz, illetve – a törvényszék vagy az ítélőtábla szervezeti és működési szabályzata által meghatározott számú – nemperes ügyekben bírósági közvetítésben jár el.

Ide kívánczik a bírói függetlenség alkotmányos elvének kiemelése az Alaptörvény 26. Cikk (1) bekezdése szerint: „A bírák függetlenek és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak.”

1.3. A kollégiumvezető, mint szakmai irányító

Az Alaptörvény 25. Cikk (5) bekezdésével összhangban a Bszi. 142. §-a szerint a bíróságok igazgatásában a kollégium, mint bírói testület is közreműködik. A Bszi. 154. § (1) bekezdése szerint a kollégium meghatározott ügyszakba beosztott bírák testülete, amelyet a kollégiumvezető vezet. E törvényhely (4) bekezdése szerint a törvényszéken a kollégium tagjai a törvényszék bírái, továbbá az általuk a törvényszék területén működő járásbíróságok bírái közül 6 évre választott bírák, akiket az adott kollégium szakágának megfelelő ügyszakban működő bírák közül választanak.

A korábban már hivatkozottak szerint a Bszi. 124. § (1) bekezdés a) pontja rögzíti, hogy a kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját. A Bszi. 27. § (1) bekezdése szerint a kollégium az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében figyelemmel kíséri a bíróságok gyakorlatát és véleményt nyilvánít a vitás jogalkalmazási kérdésekben, valamint a joggyakorlat elemző csoport vezetőinek felkérésére közreműködik a joggyakorlat elemző munkában.

A Bszi. 155. §-a értelmében a kollégium véleményt nyilvánít a bírói állaspályázatokról, részt vesz a bíró szakmai tevékenységének értékelésében, véleményezi az ügyelosztási tervet és

véleményt nyilvánít a meghatározott vezetői álláspályázatokról és kezdeményezheti a bírósági vezető vizsgálatának elrendelését vagy felmentését, valamint ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat. Tevékenységét a törvényszék elnöke által jóváhagyott éves munkaterv alapján végzi.

A Bszi. Második része fejt ki az egységes és időszerű bírósági jogalkalmazás körében ellátandó feladatok körét, ennek egyik alappillére, hogy amennyiben a törvényszék tanácsa, illetve egyes bírása valamely elvi kérdésben határozott és a határozata jogerőre emelkedett, köteles az elvi jelentőségű határozatot a bíróság elnökének bemutatni, a törvényszék elnöke, valamint kollégiumvezetője köteles az ítélezést folyamatosan figyelemmel kísélni és amennyiben a bíróságon elvi jelentőségű döntés született, elvi kérdésben ellentétes gyakorlat alakult ki, vagy ellentétes elvi alapokon nyugvó jogerős határozatokat hoztak, erről köteles a magasabb szintű bíróság elnökét tájékoztatni.

A Bszi. 31. § (2) bekezdése értelmében elvi bírósági határozatot vagy ilyen jellegű bírósági döntést a kollégiumvezető az elvi közzétételi tanács elé terjesztheti közzététel céljából. A Bszi. 42. § (1) bekezdése szerint a jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben és a központi honlapon, valamint a Kúria honlapján is közzé kell tenni. E körben a kollégiumvezetőnek a jogegységi eljárással összefüggő Bszi. 26. § (3) bekezdése szerinti feladata az elvi határozatok, elvi döntések rendszerezése és elemzése, elvi éllel bíró határozat közzétételének javaslata a közzétételi tanács részére.

Másik pillére ennek a vizsgálatnak a tanácselnöki feljegyzéseken nyugszik, ebből levonható általános következtetések és annak összegzése a kollégiumvezető feladata. Az igazgatási szabályzat 175. § (1) bekezdése szerint a kollégiumvezető a tárgyévét követő év március 31. napjáig intézkedik a tanácselnöki feljegyzéseknek az érintett bíróval történő személyes ismertetéséről, ha azt a kollégiumvezető indokoltnak tartja, vagy az érintett bíró kéri, illetve azt az érintett bíró közvetlen igazgatásvezetője indítványozza. E jogszabályhely (2) bekezdése szerint ismertetni kell a bírák előtt szakmai értekezleten a tanácselnöki feljegyzések általánosítható tapasztalatát, az azt meghozó bíró vagy bírók beazonosítását kizáró módon.

Az igazgatási szabályzat 7. számú melléklete tartalmazza a büntető ügyszakos tanácselnöki feljegyzés tartalmát. Ennek 6/c. pontja a hatályon kívül helyezéssel kapcsolatban azok okainak feltüntetését tartalmazza. E pontban foglaltak részletes vizsgálata és kifejtése érdekében adatgyűjtést rendelt el 2015. szeptember hónap 11. napjától kezdődően, amelyet a hatályon kívül helyező végzés meghozatalát követően a tanács elnökének kell kiállítani, azt a kollégiumvezetőnek megküldeni, aki ennek alapján összefoglalót készít az összesíthető tapasztalatokról és erről a bíróság elnökét tájékoztatja.

A Bszi. 29. § (1) bekezdése alapján az ítélezési gyakorlat vizsgálatának érdekében a Kúria elnöke minden évben bírósági joggyakorlat-elemző csoportokat állít fel. Ez a büntető szakági témában évente 2-3 jogterület vizsgálatát jelenti, amelyhez az adatszolgáltatást és a vizsgálatok elvégzését a kollégiumvezető szervezi meg.

Ugyancsak a joggyakorlatot segítő jelentős fórummá vált a Büntető Kollégiumvezetők Országos Értekezlete, amelyre a jogalkalmazási problémák összegyűjtése és megküldése a kollégiumvezető feladata.

A kollégiumi ülések, tanácselnöki értekezletek összehívásával kapcsolatban az előkészítő anyagok összegyűjtése és megküldése a kollégiumvezető feladata, figyeli és kíséri a

megjelenő szakirodalmi kiadványokat, ezekről tájékoztatja az ügyszakos bírókat, a jogi szakkönyvtár vezetőit, továbbá segédanyagokat készít, illetve azok elkészítését megszervezi és eljuttatja a bírák részére.

Mint szakmai felelős részt vesz a büntető ügyszakos helyi és regionális képzések megszervezésében, figyelemmel kíséri a központi képzéseket, az arra történő jelentkezéseket, e tevékenység körében a kezelő és leíró irodai dolgozók szakmai felkészítését is irányítja. Megszervezi a büntető és szabálysértési ügyszakos készenléti és ügyeleti rendet.

Az igazgatási és szakmai feladatok összekapcsolását jelenti, amikor az eljárási határidőket és ügyviteli szabályokat a lajstromadatokból, illetőleg szükség szerint iratok tanulmányozásából ellenőrzi.

1.4. Az OBH elnöke által meghatározott stratégiai célok

A bírósági szervezeten belül az igazságszolgáltatásban 2012-ben bekövetkezett modellváltás óta jól megfigyelhető hatalommegosztás valósul meg. A jogegység biztosítása és ezáltal a szakmai irányítás a Kúria feladata, míg a központi irányítást az OBH látja el úgy, hogy annak felügyeletére az Alaptörvény az Országos Bírói Tanácsot hatalmazta fel. A bírósági szervezet igazgatásának, stratégiai céljai 2012 óta változatlanok:

- a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék – a független bírák időszerűen és magas szakmai színvonalon ítéelkezzenek,
- az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása,
- tárgyi feltételek biztosítása, optimális elosztása és hasznosítása,
- a bírósági szervezet integritása, az ítéelkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége,
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése és
- a képzési rendszer fejlesztése, a többi hivatásrenddel való együttműködés.

Az OBH a stratégiai célok megvalósításáért több programot is indított, így 2016-ban lezárult a „Szolgáltató Bíróságért Program”, a 2 éven túli ügyek számának csökkentése érdekében, 2016. áprilisában meghirdetésre került a „Fenntartható Fejlődés Program” első pillére, az elért eredmények megőrzése érdekében, majd ez 2017-ben tovább folytatódott, az ügyforgalmi eredmények megtartásáért, 2017. júniusában megkezdődött a „Fenntartható Fejlődés Program” második pillére annak érdekében, hogy előmozdítsa azt, hogy az elért eredmények fenntartása ne jelentsen a bírák, bírósági dolgozók számára többletterhet. Folytatódott a „Digitális Bíróság” projekt. Ez törvényszékenként, így a Szolnoki Törvényszéken is cselekvési tervekben ölt testet. Éppen ezért a stratégiai célok a hatályos jogszabályi környezet mellett meghatározzák a mindenkori kollégiumvezető igazgatási és szakmai feladatait is.

2. Az ügyforgalmi helyzet és az arányos munkateher

2.1. A büntető ügyszakos ügyforgalmi adatokból levonható következtetések

Az ítéelkezés időszerűsége érdekében tett intézkedések többsége átfedi azokat a "tevékenységeket", amelyek az ítéelkezés hatékonyságát szolgálják. Szervezetpszichológiai

értelemben hatékonnak az az „állapot” tekinthető, amelyben a befektetett erőforrásokkal jól gazdálkodva elérjük a kívánt hatást, célt. Ennek pedig mennyiségi és minőségi mutatói vannak.

Az Európai Bizottság által közzétett igazságügyi eredménytábla összehasonlító áttekintést nyújt az uniós tagállamok igazságszolgáltatási rendszereinek függetlenségéről, minőségéről és hatékonyságáról¹⁷.

Az eredménytábla a hatékony igazságszolgáltatási rendszer három fő elemére összpontosít:

- **Hatékonyság:** az eljárások hosszára, befejezési arányára és a folyamatban lévő ügyek számára vonatkozó mutatók.
- **Minőség:** költségmentességre, bírósági díjakra, képzésre, a bírósági tevékenységek ellenőrzésére, költségvetésére és humánerőforrásaira vonatkozó mutatók.
- **Függetlenség:** a bírói függetlenség vállalkozások és lakosság általi megítélésére vonatkozó mutatók, valamint a bírákra vonatkozó biztosítékok mutatói.

Mennyiségi oldalról ezt az állapotot a különböző bírósági szinteken az ügyforgalmon keresztül lehet bemutatni az elmúlt három és fél év időállapota szerint:

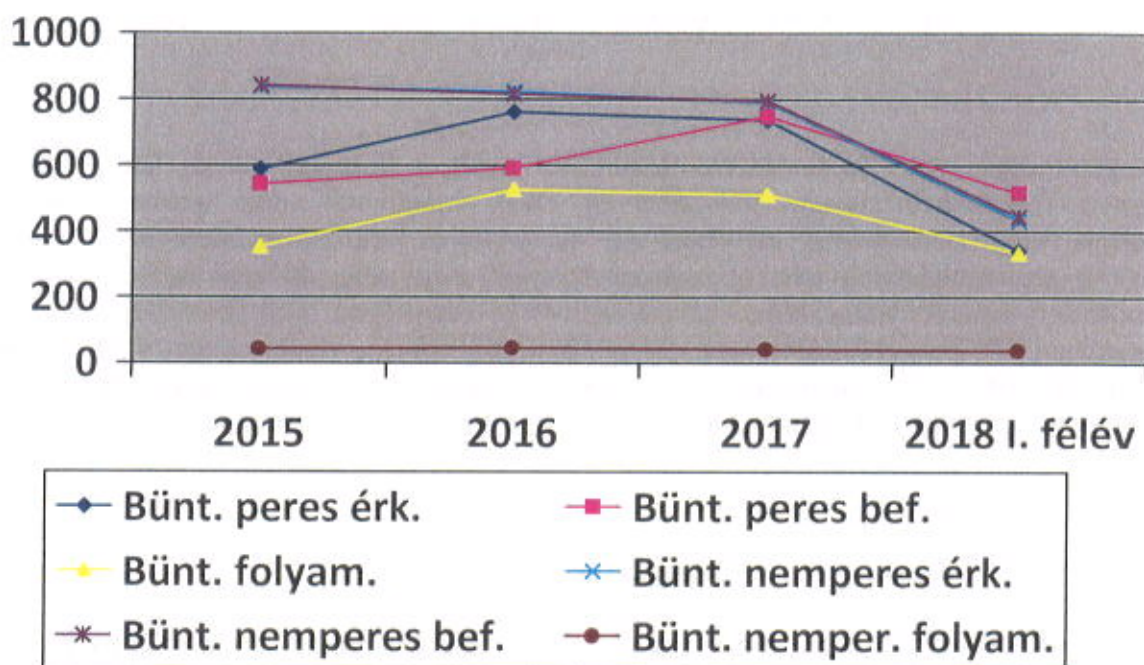
Ügyforgalomi adatok												
	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	2015	2016	2017	2018. I. félév	2015	2016	2017	2018. I. félév	2015	2016	2017	2018. I. félév
Járásbírósgok												
Büntető peres	2347	2645	2258	1114	2456	2931	2618	1385	1852	1566	1206	935
Szabálysértési peres	2031	2238	1786	836	2328	2308	1996	862	471	401	191	165
Büntető nemperes	2887	2895	2600	1344	2908	3008	2613	1361	369	256	243	226
Szabálysértési nemperes	11406	9807	9717	4278	11035	10387	10199	4391	2662	2082	1600	1487
Törvényszéki másodfok												
Büntető peres	590	763	739	342	545	593	751	518	354	527	512	336
Szabálysértési per	39	44	48	25	41	45	42	30	2	1	7	4
Büntető nemperes	839	826	793	435	843	817	797	446	44	47	43	39
Törvényszéki első fok												
Büntető peres	31	38	45	20	27	49	49	24	44	33	29	25
Büntető nemperes	79	78	55	26	69	87	58	29	17	8	5	2
EV ügyek	1901	2526	2570	1377	1744	2431	2629	1418	615	710	489	447

¹⁷ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3932_hu.htm

2.1.1. A Törvényszék másodfokos ügyforgalma

2017-ben az egy fellebbviteli tanácshoz érkezett peres ügyszáma 48,72 %-kal haladta meg az országos átlagot¹⁸. Ezzel a törvényszékek között (országosan) a legmagasabb az érkezett peres ügyek száma. Emellett, a tárgyalat ügyek számát tekintve harmadik helyen állnak a törvényszék fellebbviteli tanácsai. A befejezett peres ügyek száma a 2016. évi adathoz képest 23,5 %-kal növekedett.

Törvényszéki másodfok ügyforgalmi adatok

A törvényszék büntető másodfokos ítélezésében jelentős tényező a fellebbezéseknek az országos átlaghoz viszonyított magas száma, az érkezett peres ügyek száma 48,72 %-kal haladta meg az országos átlagot és ezzel első helyen volt a törvényszékek között. Fellebbviteli tanácsok egyéb mutatói is országos átlagot meghaladóak voltak, így a kitűzött peres ügyek havi átlagszámát tekintve 29,46 %-kal haladta meg az országos átlagot, ezzel a harmadik helyen volt az elmúlt évben. A befejezett peres ügyek átlagszáma is 43,42 %-kal haladta meg az országos átlagot, e tekintetben a második helyen volt a törvényszék között. A folyamatban maradt peres ügyek átlagszáma viszont még mindig magas volt 2017-ben, 10,48 %-kal haladta meg az országos átlagot, ebben a második helyen volt a törvényszékek között. A tárgyalási napok átlagszáma elmaradt az országos átlagétól 13,38 %-kal, ebben a tizenegyedik helyen volt a rangsorban.

A munkateher fontos mutatója, hogy a törvényszék másodfokú büntető tanácsához érkezett peres ügyek havi átlagszáma országos összehasonlításban itt a legmagasabb (egy tanácsra jutó

¹⁸<http://birosag.hu/kozerdeku-informaciok/statisztikai-adatok/orszagos-statisztikai-adatok>

átlagszám 31), ez 48,72 %-kal haladta meg az országos átlagot. Összefüggésben van a fellebbezések magas számával. A fellebbviteli tanácsok által 2017-ben tárgyalta (vagy nyilvános ülésen elbírált) 702 ügyből a főügyészség 381 vádlott esetében tartotta fenn az ügyészi fellebbezést súlyosítás végett. Álláspontjuk szerint a járásbírószágon súlyosítás miatt bejelentett ügyészi fellebbezést nem vonják már vissza. Ezzel egy kontroll-szint került kiiktatásra, aminek egyik következménye a fellebbviteli eljárások elnehezülése lett. Ebből - 2017-ben - az eredményes fellebbezések száma 91 volt, amely az érintett vádlottak 23,88 %-a. 16 vádlott esetében indítványozott hatályon kívül helyezést megalapozatlanság miatt, ebből az eredményes fellebbezések száma 5 volt. Ez az érintett vádlottak 31,25 %-a. Magas az eredménytelen fellebbezések száma.

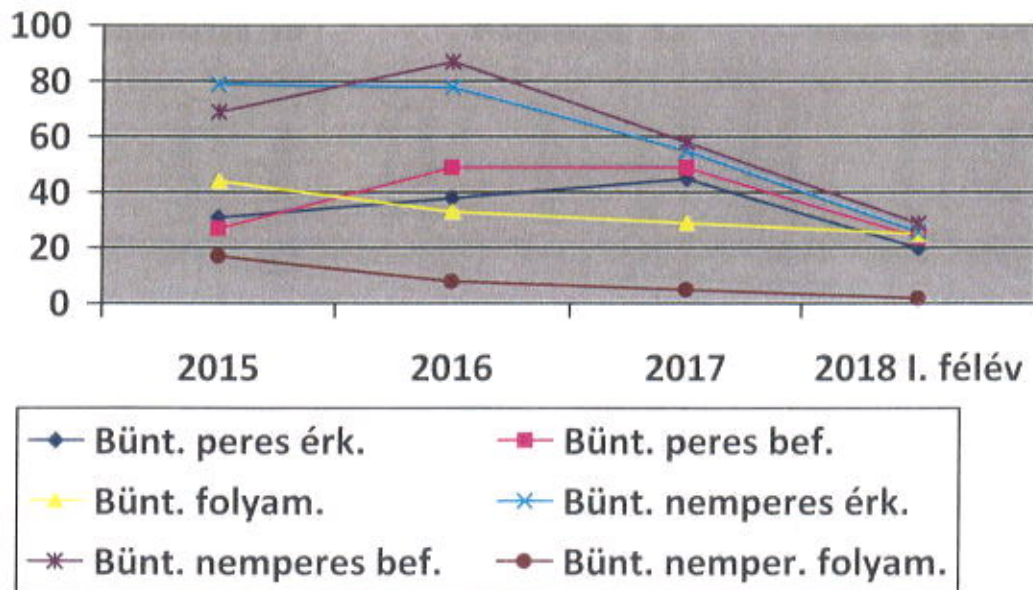
A Főügyészség adatai szerint súlyosítás miatti fellebbezések a törvényszék első fokú határozatai vonatkozásában a Szegedi Ítéltábla előtt 56 %-ban tekinthetők eredményesnek. Az eltérés szembeűnő, az eredmény közös gondolkodást igényel.

Az ügyelosztási rend módosításával felállításra került a harmadik teljes (két előadóval dolgozó) fellebbviteli tanács is. Időközben egy másik fellebbviteli tanács tartósan távol lévő előadóját kellett kirendeléssel helyettesíteni. Az ügyrendi változás eredményeképpen 2018 első félévére a fellebbviteli tanácsok munkaterhe az országos átlag közelébe került: a tárgyaló másodfokos tanácsok átlagszáma a távolléttel és helyettesítéssel (stb) korrigálva ebben az időszakban 2,32; az így számított peres ügyek havi átlagérkezése tanácsonként 24,5 (szemben az előző időszak 31-es átlagérkezésével). Ezt ügyforgalmi helyzetet tükrözi a fenti diagram. A fellebbviteli ügyszak további adatait a III .és VI. számú mellékletek tartalmazzák.

2.1.2. A Törvényszék első fokos ügyei

A törvényszék első fokú tanácsainak száma eggyel csökkent. Ezzel együtt a kitűzött peres ügyek egy bíróra jutó száma 7,94 %-kal haladta meg az 2017-es országos átlagot, ezzel kilencedik helyen volt a törvényszékek között. Az egy bíróra jutott befejezett peres ügyek átlagszáma is 37,83 %-kal haladta meg az országos átlagot, ezzel a rangsorban ötödik helyen van. Összes büntető ügy számát tekintve a törvényszéken folyamatban lévő első fokos ügyek száma a 2016. évi adathoz képest 17 %-kal csökkent. A VII. számú melléklet adatsorából (féléves adatsorból) további csökkenés nem prognosztizálható.

Törvényszéki elsőfok ügyforgalmi adatok

Az időszerűséget és az ügyforgalmat egyaránt kedvezőtlenül érintette 2017 évben az Alkotmánybíróság 21/2016. (XI. 30.) és a 25/2017. (X. 17.) AB. határozatai miatti kizárt bíró intézményének értelmezésével összefüggő hatályon kívül helyezési gyakorlat. Ennek következtében az ügykiosztási rendtől eltérő összetételű tanácsokat kellett felállítani első és másodfokon is. További problémát jelentett a folyamatban lévő ügyekre történő értelmezése. A Szegedi Ítéltábla 2017. október 19-i tanácsülésén az országosan elfogadottól eltérő álláspontot foglalt el, emiatt három nagy ügy hatályon kívül helyezésére került sor, és több nem ügydöntő határozatot semmisített meg a másodfokú bíróság. Időközben letisztult a jogértelmezés és megoldódni látszik ez a probléma.

Az ügyelosztási rend módosításának következtében, eggyel kevesebb tanács tárgyal a törvényszéken első fokon. A felszabaduló munkaerő a másodfokú ítélkezésbe lett bevonva. Egy-egy "mega-ügyet" még olyan kollégák tárgyalják, akiknek nem az első fok a fő referációjuk. tárgyalását még. Ezzel működőképes és feladatát időszerűen el tudja látni a statisztikailag 2,5 elsőfokú tanács.

2.1.3. Büntetés-végrehajtási csoport ügyforgalma

A büntetés-végrehajtási csoport ügyforgalmi adatai

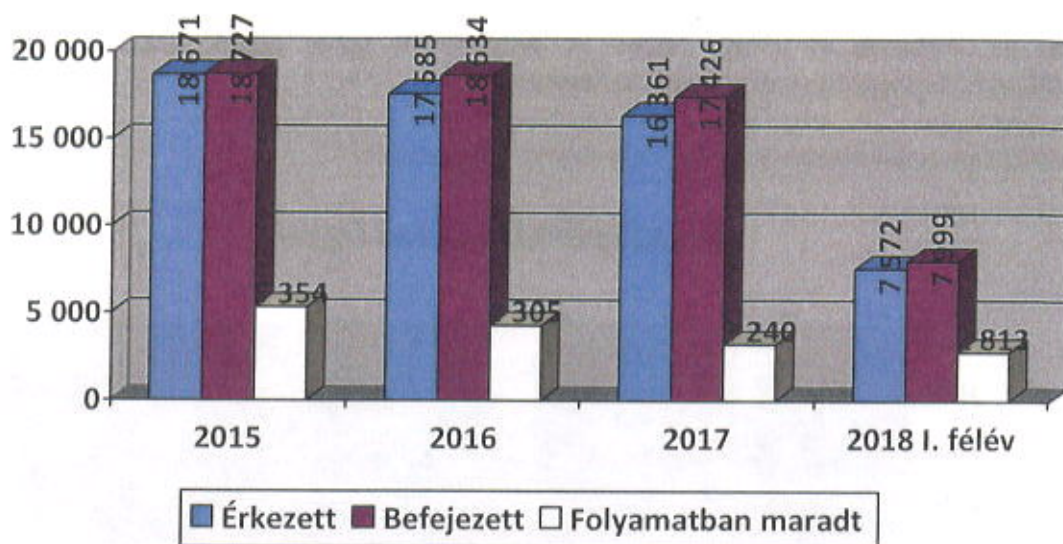
	Szv. ügycsoport			F. ügycsoport			Bv. ügycsoport		
	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt
2015. év	1117	1020	295	110	101	10	492	379	204
2016. év	1465	1421	339	130	126	14	755	761	198
2017. év	1590	1715	214	162	158	18	819	760	257
2018. 1. félév	901	829	286	63	55	26	413	535	135

A törvényszéki szervezeti egységek között a büntetés-végrehajtási csoport jelenlegi felépítése alkalmas a feladatait hatékonyan ellátni. Véglegesítésre került a csoportba egy állandó büntetés-végrehajtási titkár. Váratlanul és gyorsan pótolni kellett a büntetés-végrehajtási bíró megüresedett helyét. A büntetés-végrehajtási csoportban jellemzően tárgyaláson (meghallgatáson) kívüli ügyintézés folyik, és sok feladatot lát (láthat) el a bv-titkár. Tevékenysége elsősorban a reintegrációs őrizettel, illetőleg az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekből eredő kártalanítási eljárással kapcsolatban jelentett hatékonyságot javító intézkedést. Az új büntető eljárásjogi kódexhez kapcsolódó jogszabályváltozás további új feladatköröket adott a bv-bírónak. Várhatóan ezt is hatékonyan tudja kezelni szervezeti egység. A várakozások között szereplő új kunmadarasi bv-intézet beindulásával, a szervezeti egység felépítésének újra gondolása válik szükségessé.

2.1.4. Járásbíróságok ügyforgalma

A törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon a folyamatban lévő büntetőügyek össz-száma az előző évihez képest 26,46 %-kal csökkent. A kitűzött peres ügyek egy tanácsra jutó átlagszáma 21,64 %-kal haladja meg az országos átlagot. Meghaladja az országos átlagot a tárgyalási napok havi átlagszáma, a tárgyalt peres ügyek havi átlaga és a befejezett peres ügyek havi átlaga is.

Járásbíróság ügyforgalma

Az ügyforgalmi mutatóból megállapítható, hogy a folyamatban lévő ügyek számának csökkenése mellett a befejezett büntető peres és nemperes ügyek száma is csökkent a 2016-évi adatokhoz viszonyítottan. Mindebből következően a folyamatban maradt ügyek csökkenése mögött, egyrészt az érkezett ügyek számának csökkenése, másrészt néhány jól teljesítő járásbíróság eredménye áll. A 2016-os évi adatokhoz képest a befejezések peres ügyek száma csökkent a Szolnoki, a Jászberényi, a Karcagi és a Tiszafüredi Járásbíróságon.

A pályázat IV. számú mellékletének adatsorából, ugyancsak erre a következtetésre lehet jutni. Szembetűnő azonban az, hogy így is a 2017. évi befejezések száma az országos átlag feletti, a befejezések számának csökkenése mellett is. A IX. számú melléklet tartalmazza a Szolnoki Járásbíróság monitorizált tárgyalásait olyan részletességgel, aminek a gyűjtése egy teljesítményproblémás szervezeti egységnél lenne indokolt. Ennél a pontnál kell ismét utalnom arra a megállapításra, hogy az átláthatóság érdekében, az ítélkezésnek olyan elemeit monitorizáljuk, ami a szakma és az igazgatás határát elmossa¹⁹ (pl. mennyi tárgyalási órát/percet teljesít a bíró havonta/évente).

A törvényszék és a járásbíróságok valamennyi bírása - valamilyen mutató tekintetében - az országos átlagot meghaladó teljesítményt nyújtott. Emellett további figyelmet igényel, a fellebbviteli tanácsok folyamatban lévő magas ügyszámának, és a járásbíróságon mérhető befejezések száma csökkenésének az okai, és annak lehetséges kezelési módja.

2.1.5. Szabálysértési ügyforgalom

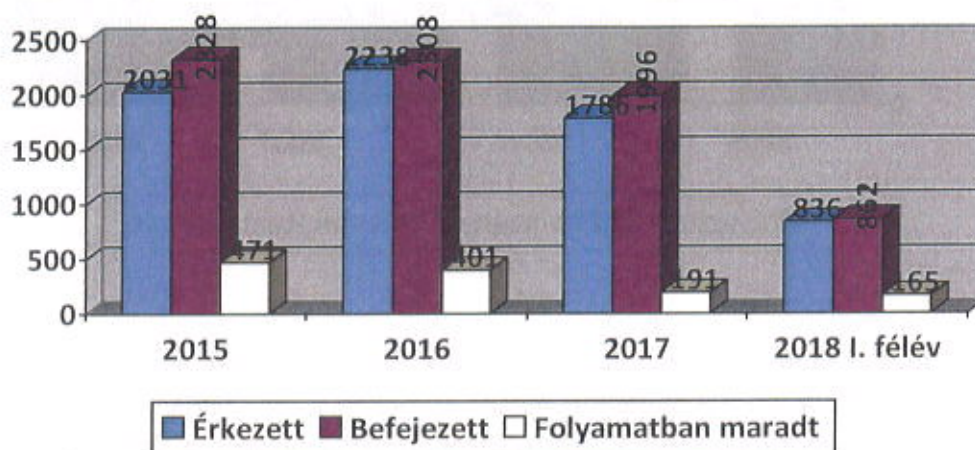
Központosított szabálysértési csoportban jelenleg 4,5 bírósági titkár és 3 bírósági ügyintéző dolgozik (bírói titkárok egyike fél referátában magánvádas ügyeket intéz). Korábban a

¹⁹ dr. Ficsór Gabriella: i.m.

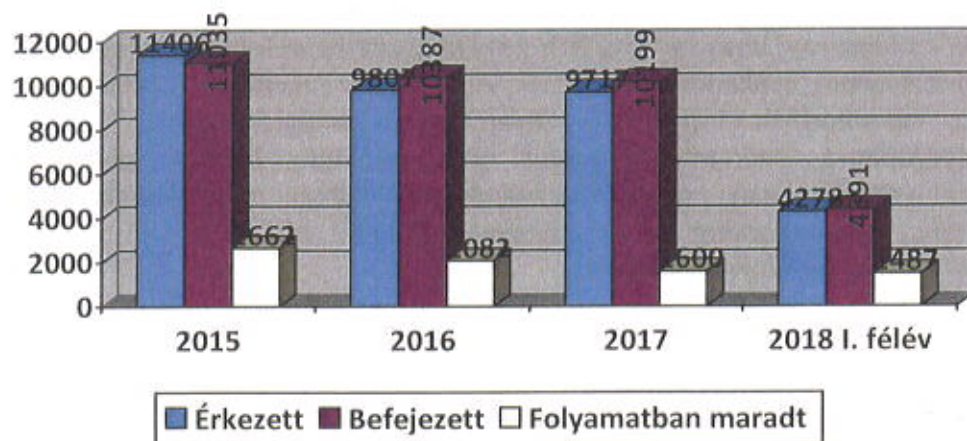
nem központi járásbíróóságok az átváltoztatásos ügyek kapcsán „besegítettek”, amely az ügyszám csökkenése folytán nem vált továbbiakban szükségessé. Az ügyforgalmi adatok a peres és nemperes szabálysértési ügyszám csökkenését mutatják, ami meghaladja a befejezett ügyek számának kis mértékű csökkenését, ennek hatásaként a folyamatban maradt ügyek száma is kevesebb az előző évinél. A fellebbezett peres ügyek számában emelkedés mutatkozik, de nagyságrendben nem számottevő.

Járásbíróóságon (Központosított Szabálysértési Csoportnál):

Szabálysértési peres ügyek

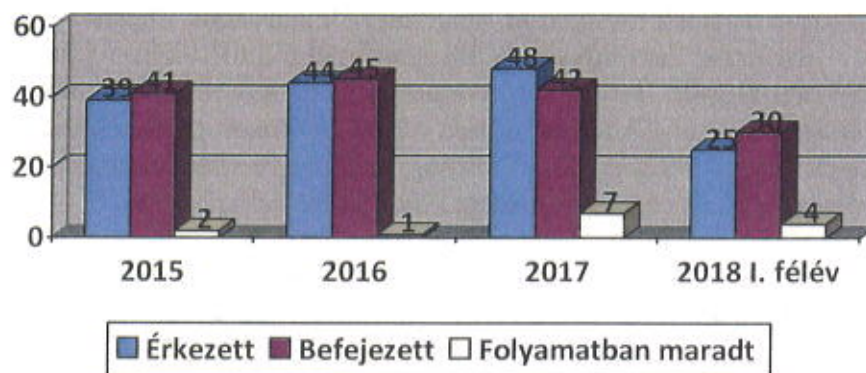

Szabálysértési nemperes ügyek

Törvényszéken:

Fellebbezett szabálysértési peres ügyek ügyforgalmi adatai

A Központosított Szabálysértési Csoport 2015. március 16-i megalakítása óta beváltotta a hozzá fűzött reményeket. A fellebbezett ügyek kivételével a bírakat sikerült kivonni az ügyintézésből. Az ügyintézés végző bírósági titkárok bírónak válása miatt mutatkozó fluktuáció okozza a nehézséget az újonnan munkába álló titkárok szakmai felkészítése kapcsán. A szabálysértési ügyforgalomról az V. melléklet tartalmaz további adatokat.

2.2. Törekvések az arányos munkateher kialakítására

Az arányos munkateher kialakításában, figyelemmel a főszabályként megfogalmazott automatikus szignálásra, az ügyek súlyszámait figyelembe vevő időszakos eltérítése ad lehetőséget. Ezt a súlyszámrendszert tovább finomította az ügynevezett „Debreceni Modell” súlyszám rendszere. 2015. szeptember 1. napjától a székelyi járásbíróság próbálkozott a modell bevezetésével, mely modell egy nagy létszámú járásbíróság ügyforgalmi helyzetét kívánta megoldani, ennek az alkalmazásának a kísérlete zajlott le egy közepes nagyságú bíróságon. Eddigi tapasztalataim szerint ennek eredménye a következőképpen foglalható össze:

- Az ügyek bármilyen pontozása csak hozzávetőleges értékmérője lehet az ügy nehézségének. Ebből következően a meglévő OBH súlyszám adatai ugyanúgy irányadóak lehetnek az ügyek szükséges és lehetséges eltérítésére, mint az új és a vádlotti beismerés tényét is értékelő érzékenyebb pontrendszer;
- A specializált ügyek vagy a „megaügyek” mindig eltérnek az általános pontrendszerrel, ilyen a gazdasági jellegű kizárólagos illetékességi ügycsoport, de ilyen a nyomozási bíró tevékenysége is, ami kívül esik a súlyszámozáson;
- A Debreceninél kisebb létszámmal dolgozó bíróságokon korlátozott a lehetőség az elkülönült ügycsoportok létrehozására, tehát a specializációra. Az ügy nevezett „nem teljes referálás” specializált ügyszak tovább rontja ezeknek a mutatóknak a hitelességét;
- Az új modell erőssége abban a tételmondatban foglalható össze, hogy egy mindenkire érvényes sztenderdhez közelítő súlyszámú referálásban a többet dolgozó nem kap több

ügyet, a lemaradó viszont azt kockáztatja, hogy az ügyek felszaporodnak és vele szemben vizsgálat indult;

- A jól dolgozó a felszabadult munkaidejét meghatározott célokra (rekreáció, önképzés, stb.) használhatja fel.

Véleményem szerint, a motivációs tényezőt is figyelembe véve, a mérésre alkalmas eszköz lehet a központilag kialakított, úgynevezett OBH-s súlyszámrendszer is. Az arányosság érvényesítése azokon a járásbíróóságokon, ahol nincs kizárólagos illetékesség, könnyebben megvalósítható. A Szolnoki Járásbíróóság 13 fős létszámából (2017-ben) 5 kijelölt, kizárólagos illetékességű ügyeket tárgyaló bíró és két nyomozási bíró, akik bizonyos (más) típusú ügyek tárgyalását is ellátják. Az új eljárásjogi kódex változást hozott az illetékességi területen is. Lényegében fenntartotta a székhelyi helyi bíróság kizárólagos illetékességét a meghatározott ügycsoportra, de nem kívánja ennek elbírálását külön kijelöléshez kötni.

A törvényszék elnöke 2017-ben elrendelte a székhelyi járásbíróóságon kizárólagos illetékességgel folyamatban lévő, úgynevezett gazdasági ügyek célvizsgálatát. A vizsgáló megállapítása szerint a magas súlyszámú kizárólagos illetékességű ügyekre vonatkozó specializáció fenntartása indokolt. Folyamatban van tehát a tárgyaló tanácsok ügykiosztásának újragondolása a munkateher átvilágítása mellett.

A büntető ügyszak számára sajátos helyzetet teremtett a 2018. július 1. napján hatályban lévő 2017. évi XC. törvénnyel bevezetendő büntetőeljárás szabályozás. Az új Kódex megszünteti a kijelölés rendszerét a székhelyi helyi bíróság kizárólagos illetékességébe tartozó büntetőügyek vonatkozásában. Ezt a logikát követve a székhelyi helyi bíróságon szolgálatot teljesítő valamennyi bíró ab ovo rendelkezik azzal a képességgel, hogy a kizárólagos illetékességű ügyeket tárgyalja. Ennek érvényesítése esetén már könnyebb a munkateher azonos elosztása az ügyek nehézségére figyelemmel.

Kialakult egy átlagos súlyszám, amellyel egy-egy járásbíróóság ügyforgalma jellemezhető. A kérdés az, hogy tekinthető-e ez „*optimalizált súlyszám mutatónak*”, amelyhez viszonyíthatók lennének a kiosztott ügyek nehézségük szerint. Jelenleg a gyakorlat ezeket az adatokat veszi figyelembe akkor, amikor el kell dönteni, hogy melyik járásbíróóságon történjen kirendelés ügyhátralék feldolgozására, vagy a tartósan távollévő kolléga pótlása céljából.

A következő kérdés, hogy tekinthetők-e a statisztikai adatgyűjtés során kialakított és a munkateher jellemzésére szolgáló átlagszámok (tárgyalási napok száma, kitűzött ügyek számai, egy adott időszakban befejezett ügyek számai, stb.) olyan „*optimalizált teljesítménymutatónak*”, amelyhez viszonyítva számon kérhető egy-egy tanács, egy-egy bíró teljesítménye? Ennek kidolgozása az igazgatási kérdés.

Az alábbi táblázat a járásbíróóságok ügyszakán mért OBH-s súlyszámok adatait tartalmazza. Az ügyek illetékességi rendjéből adódó objektív helyzet, hogy a székhelyi helyi bíróságnak legmagasabbak az átlag súlyszám-adatai. Vélhetőleg ez az új Be. illetékességi szabályaira is tekintettel magasabb lesz, mint a többi járásbíróóságon. A járásbíróóságon belüli ügykiosztást akkor lehet azonos súlyszámúvá tenni, ha a megadott ügycsoportot valamennyi bíró, vagy azok többsége tárgyalja.

A járásbíróóságok büntető ügyszakának központi súlyszám szerinti adatai			
	<i>2016. év</i>	<i>2017. év*</i>	<i>2018. június hó</i>
Szolnoki Járásbíróóság	4,93	52,03	57,83
Jászberényi Járásbíróóság	3,44	35,90	40,16
Karcagi Járásbíróóság	4,39	47,38	47,07
Kunszentmártoni Járásbíróóság	4,40	41,48	39,68
Mezőtúri Járásbíróóság	3,7	32,87	34,63
Tiszafüredi Járásbíróóság	4,01	31,08	28,66
Átlag	4,34	40,12	48,66

*2017. január 1-től az alapsúlyszámok 10-es szorzót kaptak

A munkateher csökkentésének lehetséges módja fogalmazó, bírósági titkár, vagy bírósági ügyintéző szélesebb körben történő bevonása a büntetőeljárásba. Egy ilyen bíró melletti ideális munkaszervezet létrehozása régi igénye a szakmának, és jelentősen javítaná a bírói munka hatékonyságát is. Tekintettel arra, hogy létszámuknál és beosztásuknál fogva erre csak alkalmanként, az úgynevezett „mega ügyek” intézése során kerül sor, ennek a szükségességét csak megfogalmazni lehet.

Bírósági ügyintézők által ellátható és a Be-ben és más eljárási szabályokban biztosított lehetőséget a büntető ügyszakba beosztott írnokok nem láthatják el, így arra csak bírósági ügyintézőt lehet igénybe venni. A büntető ügyszakban a törvényszéken és az illetékességi területéhez tartozó járásbíróóságokon összesen 7 bírósági ügyintéző van, munkájuk különösen fontos a leíró irodák, a kezelő irodák, a büntetés-végrehajtási csoportok munkájának szervezése kapcsán és a szabálysértési ügyintézésében. A bírósági titkárok a végrehajtásban, a szabálysértési ügyintézésében végeznek kiemelkedő munkát. A büntetés-végrehajtási csoportnál rendszeresített bírósági titkár a hatáskörébe utalt ügyintézés teljességét ellátja, és jelentős mértékben segíti a büntetés-végrehajtási bírót. A fogalmazók létszáma 6 fő, amelyből öten a Szolnoki Járásbíróóságon dolgoznak, egy fő a Jászberényi Járásbíróóságon, a többi bírósági szinten nincsen fogalmazó.

2.3. Az ítékezés megalapozottsága

A minőségi mutatók körében sem rosszabb a helyzet, mint amit a mennyiségi mutatók tükröznek. Ezt a következtetést a határozatok minőségi vizsgálatából, a Kollégium szakmai irányító tevékenységéből illetve képzések színvonalából, a képzési aktivitásból, a mentori és instruktor bírói tevékenységből lehet levonni. Ezeket adatulja a beszámoló további része azzal, hogy 2018 első féléves adatok csak a járásbíróóságok - törvényszék viszonylatban, a fellebbezett ügyei kapcsán álltak rendelkezésemre.

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylatában

Járásbíróságon befejezett peres ügyek száma 2017-ben és 2018. I. félévében		Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2017-ben és 2018. I. félévében	Fellebbezési viszonyszám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2017-ben és 2018. I. félévében	Helyben-hagyás		Megváltoztatás		Hatályon kívül helyezés		Egyéb	
év	db	db	%	db	db	%	db	%	db	%	db	%
2017	2618	739	0,282	751	422	56,2	267	35,6	44	5,9	18	2,4
2018 I. f év	1385	507	0,366	518	225	43,4	272	52,5	10	1,9	11	2,1

A járásbíróságon 2017-ben a befejezett büntetőügyeknek 28,2 %-a kerül fellebbezés folytán a törvényszék másodfokára, ez egyben azt is jelenti, hogy 70 %-ot meghaladó, az első fokon jogerőre emelkedett büntetőügyek száma. A hatályon kívül helyezett ügyek az ügydöntő határozatok vonatkozásában évek óta 3 és 4 % között mozognak, ezt most is változatlan, érdemi határozatok 3,9 %-a (27 ügy) került hatályon kívül helyezésre. Ezek száma nem ügydöntő határozatokkal együtt 44, amely az összes ügyforgalom 5,9 %-át jelenti.

2018 első félévének mutatóiból messzemenő következtetéseket nem szabad levonni, bár szembetűnő a hatályon kívül helyezések lényeges csökkenése.

Járásbíróági szint és Kúriai felülvizsgálat viszonylata peres ügyekben

	Helybenhagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb
Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati indítványok száma	26	0	1	4
	83,9%	0,00%	3,2%	12,9 %

Kifejezetten jónak mondhatók a járásbíróági szintről induló ügyek Kúriai felülvizsgálatának megalapozottságára vonatkozó adatok, ugyanis a 31 felülvizsgálati ügyből 26 helybenhagyásra került, ami azt jelenti, hogy az ügyek 83,9 %-a kifogástalan minősítést kapott a felülvizsgálat során.

Az ítélezés megalapozottsága törvényszéki szinten Törvényszék és ítélőtábla viszonylatában

Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2017. évben (db)	Ítélőtáblára érkezett peres ügyek száma 2017. évben (db)	Fellebbe- zési viszony- szám (%)	Ítélőtáblán befejezett peres ügyek száma 2017. évben (db)	Helyben-hagyás %		Meg- változtatás		Hatályon kívül helyezés %	
				db	%	db	%	db	%
49	32	0,653	23	5	21,7	15	65,2	3	13,0

A törvényszék és az ítélőtábla viszonylatában mutatkozó három hatályon kívül helyezés a már hivatkozott Alkotmánybírósági határozatokkal kapcsolatos jogértelmezési bizonytalanságra vezethető vissza. Ennek részleteit pedig az ítélőtáblai tanácselnöki feljegyzések ismertetése kapcsán beszélték meg az érintettek.

Törvényszék és Kúriai felülvizsgálat viszonylata peres ügyekben

Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati indítványok száma (db)	Helybenhagyás		Megváltoztatás		Hatályon kívül helyezés		Egyéb %	
	db	%	db	%	db	%	db	%
9	3	33,3	0	0,0	3	33,3	3	3,33

Az OBH elnöke 2015. szeptember 1. napjától adatszolgáltatási kötelezettséget rendelt el a hatályon kívül helyező végzések tekintetében. Így a fellebbezés folytán hatályon kívül helyezett ügydöntő és nem ügydöntő határozatokról az erre rendszeresített formanyomtatványon készül jelentés, amelynek megállapításait a kollégiumvezető évente összegzi. Az elrendelés okaként az új büntetőeljárási kodifikációhoz szükséges információk beszerzése, valamint az időszerűségi és minőségi ítélezés szerepeltek. A 2018. július 1. napjával hatályba lépő új büntetőeljárási törvény az ilyen hatályon kívül helyező végzésekkel szemben rendes jogorvoslatot biztosít. Erre tekintettel a tanácselnökök adminisztratív terhének csökkentése érdekében is célszerűnek mutatkozik az új büntetőeljárási törvényhez kapcsolódóan a hatályon kívül helyezésről szóló adatszolgáltatás felülvizsgálata. A hatályon kívül helyező végzéssel szemben rendes jogorvoslat jelenthető be, így erről a felülbírálatot végző bíróság indokolt határozatában ad számot.

2.4. Az ítélkezés hatékonysága és időszerűsége

2.4.1. Szakszerűség és hatékonyság

Az ügyforgalomi adatokból levonható következtetések között több olyan megállapítás van, amelynek értékelése a viszonyítási alap kérdése, amelynek az eredménye lehet pozitív vagy negatív. Az átláthatóságot szolgáló adatgyűjtések miatt már kijelenthető, hogy vannak ilyen viszonyítási pontok.

Ilyen "több-szempon্তু" értékelés adható arról a járásbírósi helyzetről, amely szerint a 2016. évhez képest csökkent a befejezések száma. Ezek a befejezési számok azonban az országos átlagot meghaladó mértékűek voltak (ez a mutatószám országosan 11,65, míg a helyi járásbírósi átlagában 12,33). Ezzel együtt az országos átlagot meghaladja a tárgyalási napok havi átlagszáma, a tárgyalási peres ügyek havi átlagszáma is. A folyamatban lévő büntetőügyek összességükben az előző évihez képest 26,46 %-kal csökkentek.

Kedvezőtlennek tekinthető-e ez a teljesítmény csak azért, mert az előző évi befejezések számát nem éri el egyes járásbírósi átlagok?

A törvényszék másodfokú ítélkezésével kapcsolatban megállapítható volt, hogy az érkezett peres ügyek száma 2017-ben az országos átlagot tekintve a legmagasabb volt, a kitűzött peres ügyek havi átlagszáma tekintetében az országos rangsorban harmadik helyen, míg a befejezett peres ügyek átlagszámát tekintve pedig a második helyen volt. A folyamatban maradt peres ügyek száma így is magas, meghaladta az országos átlagot.

A fenti adatok mellett hogyan értékelhető, hogy a fellebbviteli tanácsok tárgyalási napjainak átlagszáma 13,38 %-kal marad el az országos átlagtól, így a törvényszékek rangsorában a tizennegyedik? Ez a teljesítmény rossznak mondható-e amiatt, mert a fellebbviteli tanácsokban az éven túli peres ügyek száma növekedett?

A válasz attól függ, hogy egy-egy elemet kiemelünk-e ebből a rendszerből, vagy összességében próbáljuk értékelni ezen tanácsok teljesítményét. Az időszerű és magas szakmai színvonalú ítélkezés összetett feladat.

A hatékonyság szervezetszociológiaiilag a befektetett erőforrásokkal történő jól gazdálkodás oldaláról *optimális* és nem ideális döntést igényel.

Ebben az értelemben az ideális döntés célja, az idealizált elvárásokra alapozott döntések meghozatala, a fiktív paramétereknek való megfelelés, és ennek következtében az erőforrások felélése. Ezzel szemben az optimális döntés arra irányul, hogy valódi tényekre alapozott döntés születessen, a folyamatok mérésén alapuló fejlesztést jelenti, az optimális erőforrások kihasználásával. Ez - a döntéstudomány szerint -, soha nem tapasztalt megtakarítást eredményez (vagy eredményezhet).

A bírói teljesítmény, illetve a bírósági szervezet eredményeinek méréséhez az elmúlt időben számos vizsgálat zajlott és adatgyűjtés folyt és folyik. A vizsgáló, akár egy bíró-vizsgálaton keresztül is, keresi a viszonyítási alapokat. Ez lehet a vizsgált személy előző évi teljesítménye, a saját bíróságán mérhető teljesítmények átlaga, az adott bírósági szint országos átlaga vagy egy kitűzött irányzámnak történő megfelelés. Lehet az értékelt ügyeinek súlyszáma alapján, mennyiségi vagy további minőségi paraméterek szerint.

Ideális döntésen alapul az az állítás, hogy akkor jó a teljesítmény, hogyha a hatályon kívül helyezések száma nulla. Az elmúlt évben (években), a már többször idézett alkotmánybírósági határozatok illetve ennek értelmezése miatt a törvényszéki határozatok felülbírálta során több olyan hatályon kívül helyező döntés született, amelynek érvelése nem állta ki az idő próbáját. Néhány hónappal később maga az Alkotmánybíróság adta indokát annak, hogy miért nem kellett volna hatályon kívül helyezni az adott típusú döntéseket.

Az ügyforgalom eddigi elemzéséből is látható, hogy bizonyos mérhető adatokhoz, számokhoz történő viszonyítás alapja lehet a teljesítmény értékelésének. A statisztikai adatgyűjtésben már rendelkezésre állnak ilyen paraméterek. Nem történt meg ezek viszonyítási alapként történő kijelölése, "hatályba léptetése". Hiányzik az ún. *optimalizált teljesítménymutató*. Ennek hiányában is vizsgálható és értékelhető a „hús-vér” gyakorlat.

Az optimális döntéssel - elméletileg - a meglévő erőforrások olyan kihasználását lehet elérni, amely a meglévő létszám mellett növekvő számú munkafolyamat elvégzését, valamint a felesleges időrabló manuális tevékenység kiiktatását eredményezi. Felesleges eljárások kiküszöbölésével a költségek redukálhatók, a produktivitás fokozható.

A hatékonyság és szakszerűség azonos szintű elvárások. Ezt szolgálja a mentor és instruktor bírói rendszer. Instruktor bírák közé már a nagyobb gyakorlattal rendelkező járásbírák is bekerültek 2017. évben, 12 kevesebb gyakorlattal rendelkező bíró mellett egymást váltva 12 instruktor bíró látott el – a visszajelzések alapján hiánypótló és nagyon fontos – tevékenységet. A 12 támogatott bíró közül 5 nem rendelkezik fogalmazói gyakorlattal. A melljük beosztott bírák hiánypótló, kiegészítő, szakszerűség és a hatékonyság irányába ható segítséget nyújtottak és nyújtanak. A mentor bíró megkeresésére is sor került, olyan bonyolult szakkérdést igénylő ügyben, amelyben a szakértő kirendelése összetett feladatot jelentett az érintett számára.

Több éves gyakorlat, hogy a kollégiumvezető, illetőleg az általa felkért kolléga jogszabály figyelmet végez, amely kiterjed a büntetőjogi anyagi és eljárásjogi kódexeken túl az ehhez szorosan kapcsolódó döntésekre is. A havonta megjelenő Kúriai Döntések tárának figyelését is így végezzük. Ezt havonta elektronikus formában valamennyi kolléga részére eljuttatjuk. Külön figyeljük a büntetőjogi vonatkozású Alkotmánybírósági Határozatokat is. Ezekből is készülnek kivonatok, tájékoztatók.

Megjegyzendő, hogy a törvényszékünk két büntető tanácsa is alkotmánybírósági normakontrollt kért a Kúria 2/2016. számú jogegységi határozatával szemben. Az Alkotmánybíróság III.232/2017. számú határozatával az indítványnak megfelelően a hivatkozott jogegységi határozatot megsemmisítette 2017. október 31-i hatállyal.

2.4.2. Az ítélkezés hatékonyságát szolgáló vizsgálatokról és az időszerűség

Az ítélkezés igazgatási-szakmai ellenőrzése protokoll szerint folyamatos: 30 napon belül elintézetlen ügyekről, havi egyéni statisztikai, a két éven és öt éven túli ügyekről szóló jelentések, tárgyalási szakban elévült ügyekről, hatályon kívül helyezett ügyekről készült jelentések, tárgyalási napok kihasználtságát monitorizáló² jelentés, az igazgatási tevékenységről készült éves jelentés és elrendelt egyéb célvizsgálatról készített jelentés formájában. Mindez hivatott mérni a hatékonyságot és az időszerűséget.

Az új Büntető Eljárásjogi Kódex az eljárás gyorsítására és az eljárások egyszerűsítésére helyezi a hangsúlyt. Mindez több következménnyel is jár az ügyek időszerűségét illetően. Vélhetőleg az első fokon jogerőre emelkedett ügyek vonatkozásában lehet arra számítani, hogy az éven túli peres eljárások csökkennek. A bonyolult jogkérdésekben továbbra is számítani kell ennél hosszabb pertartamra.

A járásbírói szinten a büntetőügyek 72%-a egy éven belül jogerősen befejeződik. A járásbírói szinten az össz-büntetőügyeken belül 2017. év végére az egy éven túli ügyek száma az előző évihez képest 30,34 %-kal csökkent. A törvényszékekhez tartozó járásbírói szinten a 2 éven túli ügyek átlagszáma 7,8%, ez 1,7%-al magasabb, mint a 2016 évi adat. Ezek megoszlása a járásbírói szint között jelentős eltérést mutat. A 2018 első félévi adatok, viszont a 2 éven túli peres ügyszámcsökkenésre utalnak.

2 éven túli büntető peres ügyek a járásbírói szinten 2017 évben			
	Ügyszám.	Összes ügy %-ában	Változás (100%=2016)
Szolnok	62	11,2	110,7
Jászberény	12	4,5	92,9
Kunszentmárton	7	9,1	350,0
Mezőtúr	8	12,3	114,3
Tiszafüred	0	0	0
Karcag	4	2,8	28,6

2 éven túli büntető peres ügyek a járásbírói szinten 2018. I.félévben			
	Ügyszám.	Összes ügy %-ában	Változás (100%=2016)
Szolnok	50	10,5	89,0

Jászberény	9	4,4	64,2
Kunszentmárton	3	4,1	150,0
Mezőtúr	4	9,8	57,1
Tiszafüred	0	0	0
Karcag	3	2,5	23

A Törvényszék Elnöke a Szolnoki Járásbíróság 2017 évi, 3 éven túli ügyeire vonatkozó célvizsgálatot rendelt el. A vizsgálat egyik megállapítása, hogy a 3 éven túli ügyek száma nem növekedett, de a befejezett ügyek helyett ugyanannyi "előregedett" ügy keletkezett a határidők átfordulása miatt.

A vizsgálat megállapításairól a kollégiumvezető 2018.El.II.E.8/4 szám alatt készített jelentést. Az ügyek "előregedésének" okai között a többszörös átszignálás miatti késedelmet jelölte meg. Megjegyzendő, hogy az átszignálás miatt az ilyen ügyek kívül esnek az önhibából eredő és kettő évet meghaladó ügyek soron kívüli vizsgálatának körén.

A többszörös átszignálás, mint az ügyek elhúzódasához vezető egyik ok, már megjelent a Törvényszék Elnökének 2014 évi pályaművében, és megoldásként a bírói létszám stabilitását jelölte meg. A megjelölt járásbíróságon 2014 októberétől 6 bíró távozott, és 2 bíró volt tartósan távol. 2017 év végére stabilizálódni látszik a központi helyi bíróságon a bírák létszáma (13 fő).

A 8/2015. (XII. 12.) OBH. utasítás (továbbiakban 8/2015. sz. utasítás) 4. § (3) bekezdés c) pontja alapján önhibából eredő perelhúzás miatt kettő éven túli ügyben vizsgálat elrendelésére nem került sor. 2016. évben ilyen ok miatt elrendelt célvizsgálat érintettje lemondott bírói tisztségéről, a vizsgálat megszűnt.

A kirendelések a munkaerő gazdálkodás legoperatívabb eszközei. Kirendeléssel ellátott ítélkező tevékenység hatékonyságának vizsgálata (elsősorban minőségi oldalról) eddig kívül maradt az ellenőrzésen. E tekintetben is látok teendőket. A kirendelés helye szerinti bírósági vezető értékelje a kirendelt bíró ott végzett munkáját. Elérte-e a célját a kirendelés vagy csak letelt annak határideje? Az erről készült dokumentum a rendes (vagy soron kívüli) bíróvizsgálat részét képezheti. Az érintett bíró legtöbbször a szolgálati helyén is folytat ítélkezési tevékenységet. Ennek kárát hatékonyság szempontjából az "idegen" bíróságon végzett ítélkezés látja. Másrészt a kirendelések megszüntetéséhez kapcsolódó problémaként adódik az ügy át(le)szignálása, amely viszont, sok esetben hátráltatta az ügy időszerű elbírálását.

A Szolnoki Törvényszékről 2017. évben tartósan négy törvényszéki kolléga, Jászberényben, Karcagon, Mezőtúron, Kunszentmártonban látott el kirendeléssel ítélkezési tevékenységet. Más járásbíróságról kirendelt kollégák dolgoztak Karcagon, Jászberényben, Kunszentmártonban és Mezőtúron.

A hatékonyságot két további okból látom szükségesnek vizsgálni:

1. a feldolgozottság megítélhetősége céljából az érkezés és a befejezés arányának folyamatos figyelemmel kísérése miatt;
2. a hosszú pertartalmú ügyek számának csökkentése érdekében.

A vizsgálat módszereként olyan megoldásokat látok szükségesnek, amely indokolatlanul nem növeli meg a bíró adminisztrációs terhét. Erre lehetőséget adnak az elektronikus nyilvántartási rendszerből (BIR-O) rendszerből kinyerhető adatok. Ennek feltétele, hogy a ebben a rendszerben minél több ügyre vonatkozó adat és elektronikus dokumentum megjelenjen. Cél a "tükörakták" létrehozása. A papíralapú akta tükörképe megjelenik az elektronikus nyilvántartásban. Ennek kialakítása még folyamatban van. Optimális esetben annyi adat kinyerhető ebből a rendszerből, ami szükségtelessé teszi az 8/2015. sz. utasítás melléklete 4. számú adatlapjának a kiállítását a két éven túli büntető ügyek vizsgálatáról.

További adminisztrációs terhet csökkentő lehetőségként javaslom figyelembe venni a hatályon kívül helyezésekről szóló jelentés elkészítésének mellőzését az új Büntető Eljárásjogi Kódex azon rendelkezése miatt, amely fellebbezhetővé teszi ezeket a végzéseket. Ugyancsak az új eljárásjogi szabályok miatt számítani kell arra, hogy a fellebbezési eljárásokban a bizonyítások száma megnő, mert a relatív megalapozatlansági okok kiküszöbölése kötelező lesz. Ez a fellebbezett ügyek 2-3%-a lehet. Ennek, és az első fokú eljárásban kötelező előkészítő eljárás bevezetésének tárgyalótermi kihasználás miatt egyéb munkaszervezési következményei is lesznek. Mindezek nem eredményezhetik a hosszú pertartalmú ügyek számának növekedését.

A tárgyalási napok kihasználtságára vonatkozóan 2016 évtől monitorizálás folyik minden bírósági szinten. Rendelkezésre állnak olyan adatsorok, amelyekből következtetéseket lehet levonni, és a szükséges intézkedési terveket is meg lehet hozni. Rendelkezésre állnak az egy bíróra jutó tárgyalási napok, tárgyaló ügyek, tárgyaló óraszámok. Ezekből különböző következtetéseket lehet levonni. Érdekesesek a szélső értékek. Amikor az azonos referádát tárgyaló bírák egyike éves átlagban 4,3 órát tölt egy tárgyalási napon tárgyalással, míg a másik 2,9 órát, a különbség okát indokolt vizsgálni. Ugyancsak érdekes eredmény születhet akkor, ha a tárgyaló órák számát a tárgyaló ügyek számával vetjük egybe, az előforduló egyik érték szerint 0,9 óra/ ügy átlagszám mérhető, míg a másik esetben 1,5 óra / ügy. (A pályamű IX. számú mellékleteként bemutatom azt az összegzést, ami a Szolnoki Járásbíróság tárgyalásainak monitorizálást tartalmazza.) A monitorizálás ezen fajtájának a fenntartását csak ott tartom létjogosultnak, ahol hatékonysági problémák merülnek fel. Önmagában ez a fajta adatgyűjtés csak "készletezés", adminisztrációs teher.

Rendelkezésre áll most már annyi számszerűsíthető adat, amely lehetővé tenné egy intézkedési tervben testet öltött átlagos elvárás megfogalmazását.

Minden vizsgálat annyit ér, amennyi tapasztalatot később felhasználhatunk belőle. Így az indokolatlannak látszó átszignálások esetén a folyamat megállításaival nyílik csak lehetőség arra, hogy az önhibából eredő 2 éven túli ügyek vonatkozásában 8/2015. sz. utasítás szerinti soron kívüli vizsgálat elrendelhető legyen. Az átszignálás egyben alkalmas eszköz az "önhibás vizsgálat" következményeinek elkerülésére.

A járásbíróságok elnökei által végzett ügyforgalmi célú vizsgálatban a kollégiumvezető szerepét ott látom indokoltnak megerősíteni, amikor a 2 éven túli ügyek perkoncentrációjának szakkérdésében kell állást foglalni. Ez a járási vezetővel egyeztetett módon féléves vizsgálat keretében, a kiválasztott (nagyobb pertartalmú) ügyek csoportjában kerülne végrehajtásra. A perkoncentráció vizsgálatát az alábbi kontroll-rendszeren belül látom optimálisnak:

- a BIR-O rendszer adatainak pótlása, feltöltöttségének ellenőrzése;
- havi munkateher vizsgálata a tárgyalási napló, és a statisztikai adatok alapján,
- a kurrenciális ügyintézés időszerecsének ellenőrzése,
- kitűzési gyakorlat és a *perkoncentráció vizsgálata* a tárgyalási jegyzőkönyvek (szükség esetén az alábbi vizsgálati eszközök) alapján.

A vizsgálat eszközei:

- elsődlegesen a BIR-O rendszer, illetve annak adatai;
- irodavezetői jelentés,
- eseti ügyirat vizsgálat (ilyen a negyedéves perkoncentráció vizsgálat) elrendelése,
- tárgyalások látogatása,
- igazoló jelentés.

A törvényszék első- és másodfokú tanácsaiban az időszerecsét (és hatékonyságot) az ügyelosztási rend átalakításával igyekezett az igazgatás biztosítani.

Egyfelől csökkentette az első fokon ítélező tanácsok számát (jelenleg két és fél tanács működik első fokon), másodsorban megtörtént három teljes fellebbviteli tanács felállítása úgy, hogy pótlásra került az 1.Bf. tanács kieső előadójának személye. A változások 2017. évben a gyakorlatban úgy érvényesültek, hogy 2017. őszétől kezdett a harmadik Bf. tanács teljes referádával tárgyalni. Az 1.Bf. tanács előadója viszont az ítélezési szünetet követően ismét tartósan távollévő lett. Pótlását 2017. évben a törvényszék bírái a tanácsváltásra vonatkozó intézkedések alapján látták el.

A fellebbviteli tanácsok átszervezésekor átmenetileg akadtak kisebb zökkenők az időszerecsét illetően, de a tanácselnökök bevonásával ezek kezelhetőek voltak.

A Törvényszéki bírósági szint időszerecségi mutatója									
	Törvényszék I. fok					Törvényszék II. fok			
	2015	2016	2017	2018. I. félév		2015	2016	2017	2018. I. félév
1 éven belül befejezett perek	12	24	38	19	6 hónapon belül befejezett perek	258	281	273	150
2 éven túl folyamatos perek	22	4	5	4	1 éven túl folyamatos perek	2	6	11	5

A hatékonyságot érintő és szakmai támogatást is nyújtó egyéb vizsgálatok:

- A Kúria joggyakorlat elemző csoportja munkájának előkészítésében, adatokat szolgáltatunk, és vizsgáltuk, a joggyakorlatot a büntetés-végrehajtási bíró eljárásában és a személyi szabadságot érintő és más kényszerintézkedések tárgyában.
- Az OBH kezdeményezésére vizsgálatot folytattunk a statisztikai lapok kitöltésének késedelméről, ennek alapján a feltárt hiányosságok korrigálására szakmai és igazgatási intézkedések történtek, a helyzet utóellenőrzését pedig május hónapban terveztük.
- A belső ellenőri jelentésre alapítottan a szakértői díjmegállapító végzésekkel kapcsolatos tájékoztatást adtunk a kollégák részére a jó gyakorlat kialakítása céljából.
- Vizsgálatot végeztünk és intézkedési tervet készítettünk a lefoglalt bűnjelek csökkentése, és nyilvántartási rendszerének áttekintése tárgyában.
- Rendszeresen negyedévenként vizsgáljuk a pénzmosás és ehhez kapcsolódó bűncselekményekre vonatkozó ügyforgalmi helyzetet, és erről jelentést készítünk.
- Havi jelentés alapján kerül vizsgálatra a járásbírók súlyszám szerinti ügyforgalmi helyzete.
- Az ítélezés hatékonyságát szolgáló vizsgálatok közé tartozik a rendszeres (soros) bíró vizsgálat is. Ebből 2017. évben 9 vizsgálat volt. A vizsgálatot végzők a büntető kollégium tagjai. Számukra is számottevő szakmai kihívást jelentett ennek a nagy mennyiségű vizsgálatnak a magas színvonalú elvégzése.

A vizsgálatok nagy száma, és némelyik terjedelme, bírósági titkár vagy fogalmazó bevonását igényli. Erre a feladatra a bv-titkáron túl - jellemzően - csak a járásbírói szinten dolgozó kollégákat lehet bevonni. Ebben a kérdésben a székhelyi járásbírói elnökökkel alakult ki igen jó munkakapcsolat.

2.4.3. A "Digitális Bíróság"

Az Európai Bizottság által közzétett eredménytábla²⁰ alapján hazánk igazságszolgáltatása a legjobbak között van az elektronikus ügyintézésre történő áttérésben.

Az eljárások időszerűségének biztosítására, valamint az ügyfélkapcsolatok hatékony formájának megteremtésére 2013-tól elindult az elektronikus bírósági kommunikáció és ügyfélkapcsolat megteremtése. Ez 2017-2018. évben mind a polgári mind a büntető ügyszak vonatkozásában új fejezetbe lépett az elektronikus kapcsolattartás, annak - bizonyos szereplők vonatkozásában - kötelezővé tételével a büntető ügyszakban. A társhatóságokkal való kapcsolattartás is az eljárási törvény és az elektronikus kapcsolattartásról szóló törvény szabályai szerint döntő részben már informatikai eszközök útján elektronikusan zajlik.

2018-tól az igazgatási munkában is megtörtént az elektronizálás: az anonimizált határozatok kereshetővé tétele, a közhiteles nyilvántartások bírósági rendszer részére történő hozzáférhetőség, a peraktába elektronikus történő betekintés és a periratok elektronizálása tekintetében.

A bírósági munka a táskairógepektől eljutott a beszéd felismerő szoftverekig. A beszéd felismerő szoftvereket 15 felhasználó részvételével teszteljük a törvényszéken és a

²⁰ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/effective-justice/eu-justice-scoreboard_en

járásbíróságokon. Egyenlőre hosszabb tartalmú határozatok konvertálására még nem alkalmas a program, de a fejlesztése folyamatos.

E-learning tananyagok formájában történt az új eljárási kódexek elsajátítása. Ennek informatikai háttere már adott volt hiszen valamennyi bíró rendelkezik munkaállomással és több, kevesebb alapszintű felhasználói ismerettel is.

Elkészült a vezetői elektronikus informatikai rendszer (VEIR) is, amely meghatározott igazgatási szinteken az ügy teher vizsgálatának gyors áttekintését teszi lehetővé.

2018. nyarán átadásra került a törvényszéken és a székhelyi járásbírószágon összesen három tárgyalóterem ahol a NISZ VIKI informatikai rendszer telepítésével alkalmassá váltak a tárgyalók több résztvevős videó konferencia megtartására, távmeghallgatás és védett távmeghallgatás megtartására is. Ennek eljárási költséget csökkentő következményeit még nem ismerjük, de várhatóan ezzel számolhatunk. A rendszer felhasználásával kapcsolatos alapszintű ismeretek elsajátítása valamennyi bírótól elvárható követelmény. Ehhez az informatikai osztály is megfelelő támogatást ad.

Ez a program alkalmas lehet az új büntetőeljárási törvény által lehetővé tett azon feladat ellátásához, hogy az írott jegyzőkönyv helyett a tárgyalásról egyidejűleg készített kép és hangfelvétel pótolja majd a hagyományos jegyzőkönyvi formát. Mindezek együtt a leírók munkaterhét nagyban csökkentő és az eljárást gyorsító beruházások.

Megoldandó a kollégák felhasználói szintű informatikai továbbképzése. Ezt kollégiumvezetőként is feladatommak tekintettem. Ebben a megújuló elektronikus jogtárkereső program használatára vonatkozó ismereteknek is helye van.

3. Tárgyi és pénzügyi erőforrások

Az optimális erőforrások kihasználása a meglévő létszám mellett növekvő számú munkafolyamat elvégzését, valamint a felesleges időrabló manuális tevékenység kiiktatását jelenti. Felesleges eljárások kiküszöbölésével a költségek redukálását, a produktivitás fokozását eredményezi. Sikeres példája ennek a készenléti/ügyeleti rendszer átszervezése a Törvényszéken. Átgondolt munkaszervezés eredményeképpen a készenléti-ügyeleti költségeket 2016. évhez viszonyítottnan jelentős mértékben tudta csökkenteni a törvényszék. 2017. évben a készenléti és ügyeleti feladatok ellátása 2.175.685.- Ft-tal került kevesebbe, mint az előző évben.

Készenléti és ügyeleti kiadások

Tevékenység:	2016. évben:	2017. évben:
Készenlét:	38 fő – 4.652.980.- Ft	49 fő - 3.012.896.- Ft
Ügyelet:	20 fő – 988.216.- Ft	13 fő - 452.615.- Ft
Összesen:	5.641.196.- Ft	3.465.511.- Ft

Az eljárások elektronizálásában is ezt a racionalizálást próbálom látni. A hatályos eljárásjogi kódex 2018. január 1-től hatályba léptette az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályokat. Kedvező változás az, hogy a büntető ügyszakot is érintő eszközbeszerzések történtek e tárgyban. Így központi költségvetésből kerültek beszerzésre nagy teljesítményű nyomtatók, digitális hangrögzítő berendezések, beszédleíró szoftverek és készülékek. Önerőből elkezdődött a törvényszék dísztermének kihangosítása, az ehhez szükséges 4 db aktív hangfal beszerzésével, hasonló hangosításon esett át a Jászberényi Járásbíróság

díszterme is. A 2018. évi költségvetési előirányzat összességében a 2017. évihez képest 0,03 %-kal alacsonyabb. A dologi kiadások tekintetében azonban a 2018. előirányzat 2,64 %-kal magasabb összeget tartalmaz a 2017. évihez képest.

A kollégák számítanak a bírák részére központi forrásból beszerzendő mobil-informatikai eszközökre, ami a hatályos jogszabálykeresést és az otthondolgozást is lehetővé teszi. Megtörtént a törvényszék második emeletén az informatikai oktatást is lehetővé tevő oktatási terem kialakítása. Ennek ilyen célra történő kihasználását informatikai ismeretek fejlesztése céljából a kollégium is munkatervébe vette.

Átnyúló beruházás és fejlesztés elsősorban az informatika területén zajlik. A VIKI-projekt keretében a törvényszék épületében három tárgyaló került kialakításra. Az OBH és a Magyar Posta közötti megállapodás szerint elektronikus úton kerül továbbításra a feladójegyzék, amelyben a felhasználók kijelölése és ezek oktatása folyamatban van, az ehhez szükséges szoftverigénnyel együtt. Ezek a postázási költségek jelentősebb mértékű csökkentését eredményezik. Eszközigényeket tekintve a vidéki járásbírószági informatikai rendszerének felújítása látszik esedékesnek.

Mindez takarékosagra és a kiadások átgondolására kell, hogy készítsen mindenkit.

A tárgyi feltételek között kiemelt helyen van a Szolnoki Törvényszék épületének felújítása. 1984-ben esett át utoljára felújításon (fűtőkorszerűsítés, nyílászárók cseréje, stb.). Az épület jelenleg rossz, felújítása és rekonstrukciója szükséges. Ennek eredményeképpen várjuk a bírósági dolgozók munkakörülményeinek javítását és a bíróságon megjelenő ügyfelek igényeinek kielégítését, az ügyfélbarát bíróságnak megfelelően.

4. A bírósági szervezet integritása

Az integritás, a bírósági szervezet és annak tagjainak feddhetetlenségét jelenti, a feddhetetlenség biztosítását szolgáló eszközrendszer összefoglalása. Ide tartozik az ítélezési tevékenységet érintő verbális vagy fizikai támadás elleni védelem, a bírósági épületek biztonsága, a tárgyalótermek rendjét veszélyeztető cselekményekkel szembeni védelem. A 2017-ben kibocsátott központi szabályzatot követve, megtörtént a helyi szabályozása több igazgatási tárgyú, integritásra vonatkozó kérdésnek. Négy elnöki szabályzat született, elsősorban a törvényszék gazdálkodását érintően (számviteli politikáról, eszközök és források értékeléséről, készenlét és ügyeleti rendről, valamint beszerzésekről). A 6/2016. (V.31.) OBH utasítás előírásai alapján készült el a 2017. évi integritás munkaterv is. 2017-ben az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársainak közreműködésével belső integritásképzés került megtartásra a bíróság dolgozói részére. Megtörtént a törvényszék Állami Számvevőszék általi intézménycsoportonkénti integritás felmérése is.

Integritási kérdés a bíróság ellen indított peres eljárás. A törvényszék tárgyévben nem kezdeményezett peres eljárást, a törvényszék ellen 14 peres eljárás indult, ebből 8 jogerősen lezárult, 6 esetben a keresetlevél idézés kibocsátása nélkül elutasításával, 2 esetben a per megszüntetésével a fennmaradó 6 peres eljárás folyamatban van.

Az elmúlt évben három bombariadó miatti bírósági épület kiürítésére került sor (Tiszafüreden, Szolnokon és Jászberényben), egy esetben tanú támadta meg a vádlottat a bírósági tárgyaláson

és tetteleg bántalmazta. A cselekményt bíróság elé állításban hatósági eljárás megzavarásának büntette miatt bírálta el a Szolnoki Járásbíróság.

Mindezen cselekmények együtt jártak a rendőri intézkedéssel, illetve a biztonsági szolgálat bevonásával, a mentőszolgálat kihívásával is.

A bírakat és igazságügyi alkalmazottakat érintő integritási kérdés az ügyelosztás, amit a Szolnoki Törvényszék szervezeti és működési szabályzata és ügyelosztási rendje a Bszi-nek megfelelően szabályozott. 2017-ben a büntető ügyszakban a bírák kizárására vonatkozólag 34 esetben került sor arra, hogy a törvényszék az illetékességi területen működő bíróságot kizárja, míg a Szegedi Ítéltábla 49 esetben döntött a Szolnoki Törvényszék kizárásáról, más eljáró bíróság kijelölésével együtt. Ez utóbbi kizárási ok közül 24 esetben automatikusan a Be. 22. §-ára hivatkozással történt kizárás, míg 25 esetben a Be. 21. § (1) bekezdés e) pontjából bejelentett ügynevezett egyéb okos elfogultság történt. A bírák részéről bejelentett, ez utóbbi elfogultsági ok körében a rokoni, ismerősi viszony, illetőleg a terheltként szereplő ügyvéddel fennálló munkakapcsolat teremtett alapot a kizárásra.

A 2017. évi változások eredménye, hogy az OBH kezdeményezésére az interneten megjelenő jogsértő tartalmak eltávolításával kapcsolatos protokoll született, amelyet a kollégák részére is hozzáférhető. Jogalkotási kezdeményezés született a bírák bírósági eljárásvédelmének komplex rendszeréről. Az indítvány a hatályos Btk., illetve a július 1. napjától hatályba lépő új Büntetőeljárás Kódexre vonatkozólag tartalmazott módosítási javaslatokat. A javaslat a megismert formában hatékony eszköznek látszik a bírák jogi védelméhez, azonban e tárgyban még nem született jogalkotás.

További integritási kérdés a bírói munka értékelését megalapozó vizsgálat egységesítésének elősegítése, ennek érdekében a vizsgálók kötelező képzése zajlott az elmúlt évben és a vizsgáló névjegyzékben szereplő kollégák kapnak kijelölést e munkára. 2017. évben kilenc rendszeres (soros) bíróvizsgálat zajlott, ebben a vizsgálói névjegyzékbe felvett kollégák jártak el.

Egy súlyos büntetést - a törvényi lehetőség kihasználásával - lényegesen enyhítő ítélet, felvetheti-e az integritási kérdéseket, abban az esetben, ha az enyhítő szakasz alkalmazását nem, vagy nem a szakmai elvárásoknak megfelelően indokolja a jogalkalmazó? Ha döntése ilyen módon eltér a súlyosító és enyhítő körülmények értékelésének gyakorlatától? Visszautasítható-e az integritási kockázat felvetése arra hivatkozással, hogy "csak" rosszul indokolt határozat született? Kétségtelen, hogy ez kényes kérdés, "ki nem beszélt" téma. Egy idézettel szeretném befejezni ezt a gondolatot: „A törvény uralmának legnagyobb ellensége nem a törvényen kívüli ember, hanem azok a tisztázatlan és hamis helyzetek, melyek a törvényt rosszá, ellentmondóvá és képmutatóvá teszik.” (Bibó István: A törvény uralmáról)

5. A képzések

Amíg a pályamű 1.1. pontja szerinti második igazgatási modellben még csak felvetésként fogalmazódott meg²¹, hogy szabad-e kötelező képzéseket bevezetni bírák számára. Mára, a

²¹ 2009. július 8-i jegyzőkönyv az OIT rendkívüli üléséről

hivatkozott európai igazságügyi eredménytábla szerint, Magyarországon a 4. legmagasabb a továbbképzésen részt vevő bírák aránya. A tudásmegosztás a magas színvonalú ítélkezés alapfeltétele.

2017-től magasabb szervezeti szintre emelkedett a képzési rendszer, az oktatásfelelősi hálózat beintegrálódott esetünkben a Szegedi Ítéltáblába. Az ítéltáblák koordinációs feladata vertikálisan kiterjed a törvényszékek oktatási működésére is. Részét képezi a kollégiumok oktatással és tudásmegosztással kapcsolatos feladatai. Országos szinten továbbra is a Magyar Igazságügyi Akadémia hangolja össze ezt a rendszert. 2017-ben 29 központi képzésen 81 kollégánk vett részt.

A perrendtartások átalakuló rendszerében valamennyi kolléga tudja, hogy az egyéni tanuláson kívül elengedhetetlenül fontos része a felkészülésnek az a szakirányú képzés, amely helyi, illetve a társbírákakkal együtt regionális szinten kerül megszervezésre. Törekvés volt a szakirányú önképzés támogatására is. Mint szakmai vezető, az egymásra épülő és egymást kiegészítő képzési rendszerek színvonalas működtetését fontos feladatommak tekintem. Ennek gyakorlati megvalósítása a Törvényszéken az elmúlt évben már megkezdődött.

A helyi / regionális képzések száma megemelkedett, elsősorban a Pp. oktatás miatt. Mint büntető kollégiumvezető ennek megfelelően építettem ki szakmai kapcsolatot az oktatásszervező kollégával. A büntető ügyszak vonatkozásában több sikeres képzést bonyolítottunk le. Ezek megtartása a büntető kollégiumunk tagjai nélkül még akkor sem lett volna lehetséges, ha a képzések egy részére külsős meghívott előadókat kértünk fel.

Ezek közül a múlt évből kiemelem a következőket:

Három fontos regionális képzési programot hajtottunk végre. Február 27-én az új szakértői törvény jogalkalmazásáról. Erről szakmai anyag készült, mely a kollégium intranetes felületén elérhető. A kollégium intranetes felületén összegyűjtött szakmai anyagok és segédletek a fogalmazók és titkárok számára is a tudásmegosztás fórumát jelentik. A fogalmazóképzés segédanyaga.

Április 7-én a fiatalok többletjogairól a büntetőeljárásban címmel tartottunk egy kiemelkedően sikeresnek tekinthető képzést. Kollégánk mellett meghívott előadók voltak a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának docense, a Belügyminisztérium vezető képzési, továbbképzési és tudományszervezési főosztályának főtanácsosa, az EMMI Rákospalotai Javítóintézet igazgató helyettese.

Május 12-én a közérthetőség és szakszerűség a bírói gyakorlatban címmel tartottunk képzést helyi előadókkal.

A kollégium által szervezett három helyi regionális képzésen 106 bíró, 32 bírósági titkár és 15 fogalmazó vett részt.

A törvényszék elnöke, a kollégiumvezető javaslatára, az új büntetőeljárási törvényre való felkészítésre új munkacsoportot hozott létre. Itt a lajstrom nyilvántartással, az értesítőkkel és az adatlapokkal összefüggően nem jogi büntető ügyszakos kollégákat is bevonásra kerültek. Az E-Kódex tananyag író és képzési munkacsoportban a kollégium tagjai vettek részt. Később a tananyag írásban a büntető kollégiumvezető kapott felkérést, és vett részt ebben a munkában.

A munkacsoport külön vizsgálta a büntető adatlapok kitöltő alkalmazásának problémáit, majd az informatikai osztállyal és az ÜKE-kapcsolattartóval az e-lajstromozás tárgyában prezentációs oktatást tartottunk a kezelőirodai dolgozók bevonásával.

A Kúria joggyakorlat elemző csoport munkájához a kollégiumvezető vizsgálatot végzett és adatot szolgáltatott a kényszerintézkedések tárgyában, illetőleg a bv-bírói eljárásokkal kapcsolatosan. Ezek alapján elkészült elemzés megismertetése a kollégiumi ülés tárgya volt.

2018. május és június hónapokban kilenc alkalommal - a kötelező képzésen kívül - "kerekasztalnak" nevezett önképzőkört szerveztünk az új Be. joganyagának gyakorlati szempontú feldolgozása tárgyában. Legyőzve a kezdeti bizalmatlanságot, ami a kötelező képzés megismétlésétől való félelem okozott, egy a résztvevők által is sikeresnek tartott szakmai rendezvényt valósítottunk meg. Ennek alapján került összeállításra a büntető ügyszakos jegyzők számára egy külön "Segédlet" az új Be. elsajátításához. Ezt az anyagot megosztottuk néhány szomszédos törvényszékkel is. Ezt követően a büntető ügyszakos jegyzők részére is egész napos felkészítőt tartottunk. Mindezt kívánja bemutatni a pályamű a VIII. mellékletében.

Az ilyen típusú önképzést segítő tevékenységgel az informatikai ismeretek megszerzését, nyelvtanulást is lehet támogatni. Megkívánja a résztvevők közreműködését (esetlegesen anyagi hozzájárulását), de helység, eszköz, helyi szakember biztosítása a bíróság részéről támogatás az önképző csoportban résztvevőknek.

A kollégium munkarendjében az informatikai támogatás szerepel.

A kollégiumi munka többféle országos programhoz is kapcsolódott. Így a korábbi években kialakult kapcsolat folytatásaként részt veszünk a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának szakmai rendezvényein. 2017-ben a vállalkozói felelősség büntetőjogi vonatkozásai című konferencián vettünk részt, és annak anyagát hozzáférhetővé tettük a kollégák számára.

A tudás megosztás eszköze lehet a törvényszék könyvtára is, amely jelenleg 7000 kötetes, amelyből 3000 kötet fölötti a feldolgozottság, ami bekerült az országos bírósági integrált könyvtári rendszerben. Az elmúlt évben beindult a kölcsönzési modul tesztelése, amely alkalmassá teszi a kölcsönzési tranzakciók ellátására. Ez az e-corvina integrált bírósági és könyvtári rendszerre épül. A törvényszék könyvtárába jelenleg 12 folyóirat érkezik, a folyóiratok, illetve a szakkönyvek megrendelésével kapcsolatban a szakági kollégiumvezető véleménye minden alkalommal meghallgatásra került.

A szakkönyvtárban rejlő lehetőségeket még sok kolléga nem ismerte fel. Ennek népszerűsítését indokoltnak látszik.

6. A kollégiumvezető szakmai-igazgatási feladataival és a kollégium működtetésével kapcsolatos tervek, és ezek ütemezése

A szakmai és igazgatási feladatok tekintetében nem csak a jogszabályi környezet változott meg, hanem a kollégák szakmai elvárásai is módosultak. Véleményem szerint előtérbe került az ítélkezés szakmai támogatásának az igénye, a tudás megosztás, a gyors válaszok igénye a hétköznapi jogalkalmazási problémáira. A korábbiakhoz képest átláthatóbbá vált a kollégium működése. A kollégium választott tagjai egyenrangú szakmai partnerekké váltak a kollégiumon belül és a kollégium külső kommunikációjában. Felgyorsult az információcsere a különböző szakmai fórumok és bírósági szintek között. Megszűnt a kollégium "arisztokratikusan" elkülönülő jellege. Számos vállalható és tovább működtetésre méltó programban vettünk részt.

Az elmúlt időszak tapasztalataként azt is megfogalmazhattam, hogy a tudásmegosztást is tanulni kell. Ez is része a szakmai szocializációnak. Példa erre az új eljárásjogi kódex működtetése kapcsán a jogalkalmazási kérdések összegyűjtésére a belső levelezőrendszeren létrehozott "Be-munkacsoport" e-mail cím esete. Erre kellene gyűlnie azoknak az eljárásjogi kérdéseknek, amely a munka során jogalkalmazási problémaként felmerül. Ennek megválaszolására 3 munkanapot vállaltak a munkacsoport tagjai. Az írásban feltett és megválaszolt kérdések mások számára is hasznos információval szolgálhatnak. Heti rendszerességgel kapok telefonon, más módon szóban feltett kérdésekkel. A "verbalizáció" erősebb, a szóbeli kérdések gyűlnek, az írásbeliek nem. Ugyanerről számolnak be az instruktor bírák is. A "privát" válaszokat nehéz közkinccsé tenni, és szakmai kontrolálásuk is nehézkes.

6.1. A kollégiumvezető szakmai-igazgatási feladatairól

Ezek a feladatok az ismertetett jogszabályi környezet által behatároltak. További feladatot jelentenek a Törvényszék Elnöke által kitűzött *rövidtávú célok*. Mindezekből kiemelten az alábbi területeken jelentkeznek feladatok:

- A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban új Kódex) bevezetésének és működtetésének ügyviteli, munkaszervezési feladatainak végrehajtása. Az ügyelosztási rend új Kódexhez igazított módosításának. Egyeztetés a Polgári és Gazdasági Kollégium vezetőjével a kiemelt gazdasági bűncselekményeket tárgyaló tanácsok működtetésével kapcsolatban. Jó gyakorlat átvétele a társkollégiumoktól.
- Munkateher vizsgálata, különös tekintettel az előkészítő eljárás miatti tárgyalótermi foglaltságra.
- Másodfokú tanács tartósan távol lévő előadó bírójának pótlása.
- Munkaszervezési és ügyelosztási szempontból az új Kódex miatt kiemelt területek:
 - gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekményeket a törvényszéken első fokon tárgyaló három hivatásos bíróból álló tanács működése;
 - előkészítő ülések tárgyalási rendbe illesztése az első fokon eljáró tanácsok esetén;
 - másodfokú tanácsok tárgyalási rendjének áttekintése a rövidebb eljárási határidők miatt (pl. bíróság elé állítás esetén); nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés ülésen történő kötelező elbírálása miatt;
 - ítélezési szünet új eljárási szabályokhoz igazított kialakítása;
 - védő kirendelésének új elektronikus szabályai működtetése;
 - kötelezően alkalmazandó új nyomtatványokra bevezetése.
- Az új Kódexhez kapcsolódó jogalkalmazási problémák tárgyában helyi és regionális képzés megszervezése, lehetőleg a társkollégiumokkal együttműködve.
- A társszervek felkérése alapján további képzések megtartása az új Kódexből.
- Az elektronikus kapcsolattartás aktuális helyzetének ellenőrzése, egyeztetés az OBH illetékes szervezeti egységeivel, a társhatóságokkal, és a törvényszéki munkacsoport tagjaival.
- Távmeghallgató szoba működtetése; annak megismertetése a kollégákkal; bemutató meghallgatás szervezése.

- Kirendelések lejártával annak eredményességéről készített vezetői beszámoló beszerzése; azok éves összefoglalóban történő értékelése.
- Hosszú pertartalmú ügyekben a perkonzentráció vizsgálata.
- Átszignálások vizsgálata.

Közép- és hosszú távú tervek az igazgatási feladatokkal kapcsolatban:

- A kép- és hangfelvétel rögzítésére alkalmas tárgyalóterem kialakítása az új Be. szabályai szerint.
- Informatikai oktatás megszervezése helyi erőforrásokra alapozva, informatikai ismeretek felmérése mellett.
- Tárgyalási napok kihasználtságának monitorizálása, különös tekintettel a büntető eljárás előkészítési szakaszában történő befejezés biztosíthatóságára.
- Bv.-csoport munkájának átszervezése az új ezer fős Kunmadarasi BV-intézet megvalósulása esetén.
- Együttműködés a megyei könyvtár jogi szakkönyvtárával. Közös programok megszervezése (bírósgéptörténeti kiadványaink bemutatása, jogi ismereteket nyújtó előadások stb.).
- Ügyfélcentrum kialakítása.
- Áldozat- és tanúvédelmi program működtetése együttműködési megállapodás a Megyei Kormányhivatallal.
- Instruktork- és mentorbírói rendszer hatékony működtetése.
- Önképzést támogató közösségi formák és képzési módok támogatása.
- Javaslattétel az igazgatási szabályzat módosítására az új Kódex szabályaira tekintettel.

6.2. A kollégium működtetésével kapcsolatos tervek

A kollégium működésére vonatkozó *rövid távú szakmai célokat* a kollégium elfogadott és jóváhagyott munkaterve tartalmazza. Ennek legfontosabb rész a hatályba lépő új Kódex elsajátítása, és eszerint a büntető eljárások szakszerű lefolytatása. A jogalkalmazási problémák összegyűjtése, kezelése és továbbítása magasabb szakmai testületek felé. Határozat-mintatár összeállítása, figyelemmel az új Kódexre.

2018 október 12-én regionális képzést tartunk a határozatok járulékos kérdéseiből. Ehhez a szükséges segítség biztosítása a felkért előadóknak és moderátoroknak.

A kollégium szükségesnek tartotta a kollégiumi ülések közötti kibővített tanácselnöki értekezletek megtartását. Ezzel lényegében havonta válik szükségessé szakmai fórum megtartása. Az új Kódexhez igazodó ügyelosztási rend kialakításában.

A közép és hosszú távú tervek között szerepel:

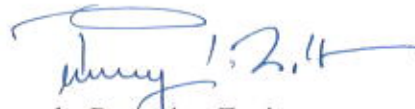
- Az instruktorki tevékenység olyan jellegű átalakítása, amelyben a tanácselnöki feljegyzésekből és a hatályon kívül helyezési jelentésekből személyre szabottan is lehessen információhoz jutni és ezzel is segíteni a támogatott kollégát a szakmai felkészülésben. Természetesen a bírói függetlenség tiszteletben tartása mellett.
- A kollégium intranetes felületén elhelyezett szakmai anyagok és segédletek hatályosítása az új Kódexhez.
- Várhatóan tartós feladat lesz a jogalkalmazási problémák új Kódex szerinti kezelése, az e tárgyú szakmai egyeztetések, a jogegység érdekében kiadott kollégiumi vélemények és döntések meghozatala.

- A nem jogi beosztású munkatársa képzése az új feladatokhoz.
- Ön- és csoportos képzések lehetőségét szeretném megteremteni ahhoz, hogy a kollégák még hiányzó informatikai ismereteket megszerezzék az elektronikus kapcsolattartáshoz; a tárgyalás kép- és hangfelvételen rögzítéséhez; a távmeghallgatás megtartásához; elektronikus jogtárak kezeléséhez, ahhoz, hogy a kollégák a mobil informatikai eszközöket is a jogalkalmazás szolgálatába tudják állítani; ahhoz, hogy felkészüljenek a jövő kihívására a "Digitális Bíróságra."
- Mindenéves feladatok közé tartozik a Kúria joggyakorlat elemző munkájába történő részvétel, az adatszolgáltatás. A büntető kollégiumvezetők országos értekezletének előkészítése, szakmai állásfoglalásainak feldolgozása. Az elvi közzétételi tanács részére határozatok megküldése.
- A hat évvel ezelőtti kollégiumvezetői pályaművemben szereplő tervek közül az állandó kivétítővel és megbízható hangosítással ellátott szaktárgyaló nem valósult meg. Valamennyi e tárgyban megtett lépésemre a válasz az volt, majd a Törvényszék épületének felújításával együtt. Nem adtam fel ez irányú terveimet sem, függetlenül attól, hogy az épület rekonstrukciója mikor kezdődik.

Megítélésem szerint a pályaművemben hat éve megfogalmazott célok – a fenti kivétellel – teljesültek. Azok némelyike (pl. informatikai ismeretek ön- és továbbképzés, közösségi tanulás formájában) egy magasabb szintű ismeret elsajátításának igényeként fogalmazódik újra. A közös munka reményében és céljából nyújtom be ismét a pályázatomat.

S z o l n o k, 2018. szeptember 13.

Tisztelettel:

dr. Pongrácz Zsolt
törvényszéki tanácselnök

A pályamű mellékletei

I. Útelágazás, konferencia a bírósági szervezet működésének jövőjéről, 2008 (44. oldal)

II. Folyamatban maradt büntető peres ügyekben az 1 éven túli ügyek arányának alakulása, 1992-2017 (44. oldal)

III. Törvényszék fellebbviteli ügyszakának ügyforgalmának változása 2006 – 2017 között (45. oldal)

IV. Járásbíróságok ügyforgalma 2015 – 2018. I. félév (46. oldal)

V. Szabálysértési ügyforgalom (47. oldal)

VI. A Törvényszék másodfokú ügyforgalmi adatai 2015.- 2018. I. félév (47. oldal)

VII. A Törvényszék elsőfokú ügyforgalmi adatai 2015 – 2018. I. félév (48. oldal)

VIII. Helyi képzési programok a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény elsajátításához (50. oldal)

IX.. melléklet A Szolnoki Járásbíróság büntető ügyszakának tárgyalásaira vonatkozó adatok, 2016 – 2018. I. félév (53. oldal)

I. melléklet: Útelágazás, konferencia a bírósági szervezet működésének jövőjéről, 2008

Útelágazás

Konferencia a bírósági szervezet működésének jövőjéről

2008. szeptember 20.

Jó ideje szinte csak rossz híreket kapunk a bíróságok – különösen a Fővárosi Bíróság és a Pest Megyei Bíróság – működési feltételeiről, a munkateher aránytalanságáról, az egyre növekvő – és egyre bonyolultabb – ügymenyiséggel már-már kilátástalannak tűnő küszködésről. Ennek következményeként az egymás közti kommunikációnk is jóformán csak a romló közérzetünkről, fásultságunkról, a borúlátásunkról történő beszámolókból merül ki.

Látnunk kell, hogy a jelenlegi állapot – így különösen az aránytalan bírói munkateher – ma olyan belső és külső feszültségeket indukál, amely alapvetően meghatározza az igazságszolgáltatás működését és különösen a róla alkotott képet. Az eljárások elhúzódása nem vitásan igazságtalan helyzetet teremt bíró és bíró között, de az állampolgár joghoz, igazságszolgáltatáshoz jutási esélyeit is differenciálja pusztán aszerint, hogy perenkívüli vagy peres igényének érvényesítése vagy a vele szemben folytatott eljárás melyik megyében zajlik.

Ismert, hogy három tudományos intézet az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (OIT) 2007. május 7-i döntése nyomán elkészítette az 1997-ben bevezetésre került bírósági reform tíz éves értékelését, elemzését. A bírósági szervezet és a bírósági igazgatás reformjának folytatását valamennyi tanulmány indokoltan tartotta, kiemelve, hogy a bírósági szervezet európai színvonalú működése nem lehet „belügye” sem a bíróságoknak, sem pedig, az OIT-nak. Ez esetben a legszélesebb értelemben vett közérdekről, alapvető politikai kérdésről van szó.

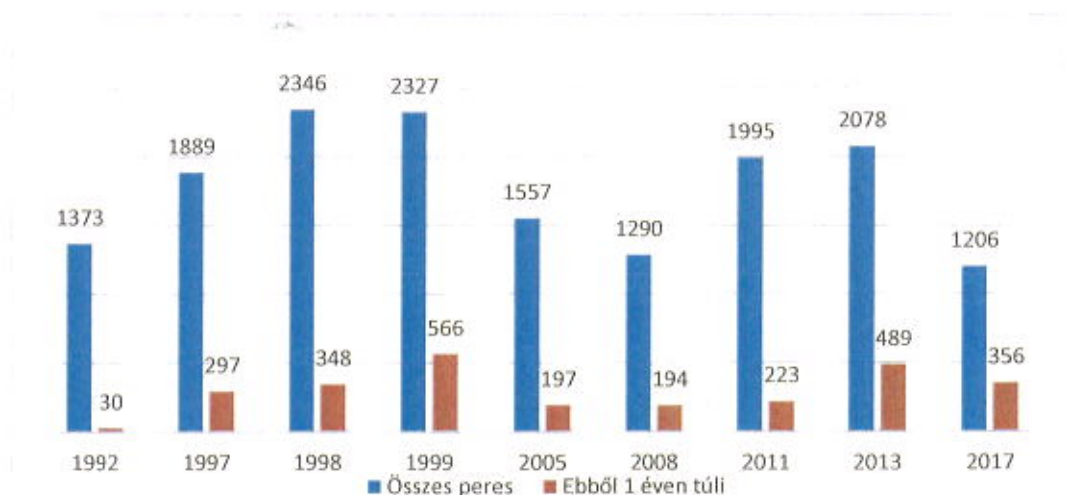
A Magyar Bírói Egyesület Fővárosi Szervezetének és Pest Megyei Szervezetének jelen kezdeményezését nemcsak a közérzetünket befolyásoló problémákról való együttgondolkodás szükségessége hívta életre, hanem alapvetően az a törekvés, hogy segítséget nyújtsunk az előrelépéshez szükséges mielőbbi és konkrét változtatáshoz. Értelemszerűen a bírák a pozitív irányú változtatás iránti igényüket ez idő szerint elsősorban az OIT-nak, mint a bírák első számú érdekkifejező és érdekvédelmi szervének címzik, jelezve egyúttal, hogy támogatnak minden olyan döntést és elhatározást, amely az ítélkezés minőségének javítását szolgálja.

Az elmúlt években – talán a nem mindig elégséges információ miatt –, úgy tűnt, mintha az OIT testülete, reményeink ellenére, elérhetetlen maradt volna a bírósági szervezeten belüli közeg számára. Ez a látszólagos „távolság” is indukálta a párbeszéd szükségességét, az együttgondolkodás igényét, hiszen az OIT érdekképviselőként csak akkor tud hatékonyan működni, ha egyebek mellett a bírák bizalmát is élvezzi.

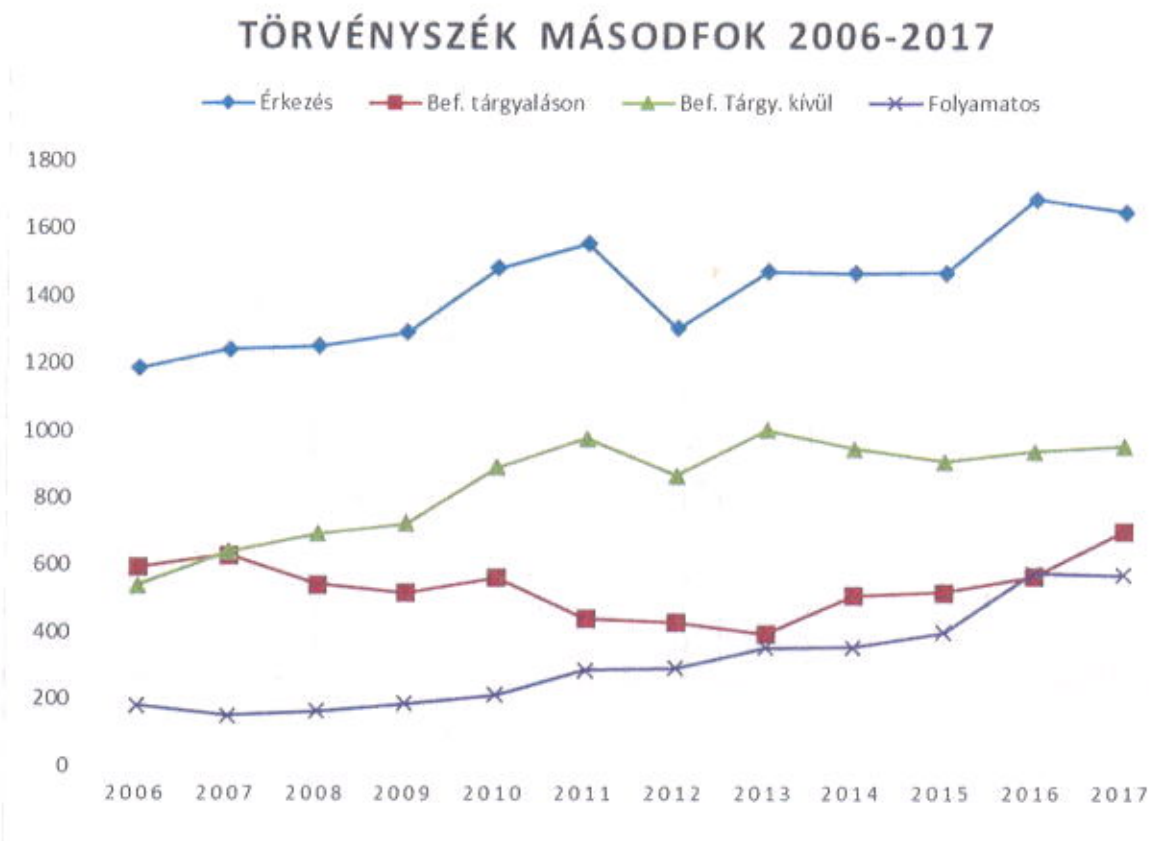
Az utóbbi időben – mintegy bizalmunk megalapozottságát erősítendő – a testület részéről olyan kedvező változásokat észlelhetünk, amelyek kiteljesedésük esetén lehetőséget teremtenek működési feltételeink további javítására, az e tekintetben meglévő különbségek kiegyenlítésére.

Az OIT 2008. június 3-án kelt határozatában cselekvési tervet készített a Fővárosi Bíróság és a Pest Megyei Bíróság helyzetének megoldására, amelyhez – és az igazságszolgáltatás hosszabb távú koncepciójához – a bírák javaslataira is igényt tartott.

II. melléklet: A megye bíróságain folyamatban maradt büntető peres ügyekben az 1 éven túli ügyek arányának alakulása 1992-2017

III. melléklet: Törvényszék fellebbviteli ügyszakának ügyforgalmának változása 2006 – 2017 között

IV. Járásbíróságok ügyforgalma 2015 – 2018. I. félév

Az ügy tárgya	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	2015	2016	2017	2018. I. félév	2015	2016	2017	2018. I. félév	2015	2016	2017	2018. I. félév
Szolnoki Járásbíróság												
Büntető per	881	954	964	449	890	1 122	1 056	562	816	648	556	443
Szabálysértési per	1 707	2 238	1 786	836	1 580	2 289	1 996	862	452	401	191	165
Büntető nemperes ¹	1 621	1 415	1 300	676	1 668	1 492	1 269	701	173	96	127	102
Szabálysértési nemperes	10 092	9 807	9 717	4278	8 178	10 366	10 197	4391	2 639	2 080	1 600	1487
Összesen:	14 301	14 414	13 767	6 239	12 316	15 269	14 518	6 516	4 080	3 225	2 474	2 197
Jászberényi Járásbíróság												
Büntető per	587	625	416	259	628	630	534	340	410	405	287	206
Szabálysértési per	115	0	0	0	231	7	0	0	7	0	0	0
Büntető nemperes ¹	516	576	548	256	522	591	557	262	68	53	44	38
Szabálysértési nemperes	421	0	0	0	679	15	2	0	17	2	0	0
Összesen:	1 639	1 201	964	515	2 060	1 243	1 093	602	502	460	331	244
Karcagi Járásbíróság												
Büntető per	288	394	333	184	353	489	375	209	282	187	145	120
Szabálysértési per	91	0	0	0	305	8	0	0	8	0	0	0
Büntető nemperes ¹	277	370	342	192	286	368	365	189	59	61	38	41
Szabálysértési nemperes	271	0	0	0	1 167	6	0	0	6	0	0	0
Összesen:	927	764	675	376	2 111	871	740	398	355	248	183	161
Kunszentmártoni Járásbíróság												
Büntető per	185	254	197	82	155	243	248	86	117	128	77	73
Szabálysértési per	54	0	0	0	70	0	0	0	0	0	0	0
Büntető nemperes ¹	167	209	173	98	158	200	184	85	17	26	15	28
Szabálysértési nemperes	155	0	0	0	274	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:	561	463	370	180	657	443	432	171	134	154	92	101
Mezőtúri Járásbíróság												
Büntető per	160	176	138	63	153	180	186	87	117	113	65	41
Szabálysértési per	31	0	0	0	35	0	0	0	0	0	0	0
Büntető nemperes ¹	139	133	85	51	135	137	84	53	12	8	9	7
Szabálysértési nemperes	130	0	0	0	181	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:	460	309	223	114	504	317	270	140	129	121	74	48
Tiszafüredi Járásbíróság												
Büntető per	246	242	210	77	277	267	219	101	110	85	76	52
Szabálysértési per	33	0	0	0	107	4	0	0	4	0	0	0
Büntető nemperes ¹	167	192	152	71	139	220	154	71	40	12	10	10
Szabálysértési nemperes	337	0	0	0	556	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:	783	434	362	148	1 079	491	373	172	154	97	86	62
Járásbíróságok összesen:												
Büntető per	2 347	2 645	2 258	1 114	2 456	2 931	2 618	1 385	1 852	1 566	1 206	935
Szabálysértési per	2 031	2 238	1 786	836	2 328	2 308	1 996	862	471	401	191	165
Büntető nemperes ¹	2 887	2 895	2 600	1 344	2 908	3 008	2 613	1 361	369	256	243	226
Szabálysértési nemperes	11 406	9 807	9 717	4 278	11 035	10 387	10 199	4 391	2 662	2 082	1 600	1 487
Mindösszesen:	18 671	17 585	16 361	7 572	18 727	18 634	17 426	7 999	5 354	4 305	3 240	2 813

V. Szabálysértési ügyforgalom

V/1. Járásbíróságok

Elsőfokú szabálysértési ügyforgalma

Szabálysértési peres ügyek

	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt
2015	2031	2328	471
2016	2238	2308	401
2017	1786	1996	191
2018 I. félév	836	862	165

Szabálysértési nemperes ügyek

	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt
2015	11406	11035	2662
2016	9807	10387	2082
2017	9717	10199	1600
2018 I. félév	4278	4391	1487

V/2. Törvényszék

Fellebbezett szabálysértési peres ügyek ügyforgalmi adatai

Szabálysértési peres ügyek

	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt
2015	39	41	2
2016	44	45	1
2017	48	42	7
2018 I. félév	25	30	4

VI. melléklet: A Törvényszék másodfokú ügyforgalmi adatai 2015.- 2018. I. félév

Szolnoki Törvényszék Másodfokú ügyek ügyforgalma, 2015. év

Megnevezés		Peres ügyek			Nemperes ügyek		Büntető - egyéb ügyek ¹ Mind összesen	
		büntető	szabálysértési	összesen	büntető	összesen		
Érkezett ügyek száma	összesen	590	39	629	839	839	56	1 524
Befejezett ügyek száma	összesen	545	41	586	843	843	56	1 485
Folyamatban maradt ügyek száma	összesen	354	2	356	44	44	6	406

Szolnoki Törvényszék
Másodfokú ügyek ügyforgalma, 2016. év

Megnevezés		Peres ügyek			Nemperes ügyek		Büntető - egyéb ügyek ¹		Mind összesen
		büntető	szabálysértési	összesen	büntető	összesen			
Érkezett ügyek száma	összesen	763	44	807	826	826	54		1687
Befejezett ügyek száma	összesen	593	45	638	817	817	53		1508
Folyamatban maradt ügyek száma	összesen	524	1	525	47	47	7		579

Szolnoki Törvényszék
Másodfokú ügyek ügyforgalma, 2017. év

Megnevezés		Peres ügyek			Nemperes ügyek		Büntető - egyéb ügyek ¹		Mind összesen
		büntető	szabálysértési	összesen	büntető	összesen			
Érkezett ügyek száma	összesen	739	48	787	793	793	70		1650
Befejezett ügyek száma	összesen	751	42	793	797	797	68		1658
Folyamatban maradt ügyek száma	összesen	512	7	519	43	43	9		571

Szolnoki Törvényszék
Másodfokú ügyek ügyforgalma, 2018. I. félév.

Megnevezés		Peres ügyek			Nemperes ügyek		Büntető - egyéb ügyek ¹		Mind összesen
		büntető	szabálysértési	összesen	büntető	összesen			
Érkezett ügyek száma	összesen	342	25	367	408	408	27		802
Befejezett ügyek száma	összesen	518	30	548	418	418	28		994
Folyamatban maradt ügyek száma	összesen	336	4	340	33	33	6		379

VII. melléklet: A Törvényszék elsőfokú ügyforgalmi adatai 2015 – 2018. I. félév

Szolnoki Törvényszék
Első fokú ügyek ügyforgalma, 2015. év

Megnevezés		Peres ügyek		Nemperes ügyek				Mind összesen
		büntető (katonai nélkül)	összesen	büntető (katonai nélkül)	összesen	BV ügyek ³	összesen	
Érkezett ügyek száma	összesen	31	31	79	79	1901	1980	2011
Befejezett ügyek száma	összesen	27	27	69	69	1744	1813	1840

Folyamatban maradt ügyek száma	összesen	44	44	17	17	615	632	676
--------------------------------	----------	----	----	----	----	-----	-----	-----

Szolnoki Törvényszék
Első fokú ügyek ügyforgalma, 2016. év

Megnevezés		Peres ügyek		Nemperes ügyek				Mind összesen
		büntető (katonai nélkül)	összesen	büntető (katonai nélkül)	összesen	BV ügyek ¹	összesen	
Érkezett ügyek száma	összesen	38	38	78	78	2526	2604	2642
Befejezett ügyek száma	összesen	49	49	87	87	2431	2518	2567
Folyamatban maradt ügyek száma	összesen	33	33	8	8	710	718	751

Szolnoki Törvényszék
Első fokú ügyek ügyforgalma, 2017. év

Megnevezés		Peres ügyek		Nemperes ügyek				Mind összesen
		büntető (katonai nélkül)	összesen	büntető (katonai nélkül)	összesen	BV ügyek ¹	összesen	
Érkezett ügyek száma	összesen	45	45	55	55	2570	2625	2670
Befejezett ügyek száma	összesen	49	49	58	58	2629	2687	2736
Folyamatban maradt ügyek száma	összesen	29	29	5	5	489	494	523

Szolnoki Törvényszék
Első fokú ügyek ügyforgalma, 2018. I. félév

Megnevezés		Peres ügyek		Nemperes ügyek				Mind összesen
		büntető (katonai nélkül)	összesen	büntető (katonai nélkül)	összesen	BV ügyek ¹	összesen	
Érkezett ügyek száma	összesen	20	20	26	26	1377	1403	1423
Befejezett ügyek száma	összesen	24	24	29	29	1419	1448	1472
Folyamatban maradt ügyek száma	összesen	25	25	2	2	447	449	474

VIII. melléklet: Helyi képzési programok a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény elsajátításához:(2018.El.II.E.12/69-1. szám)

**AZ ÚJ BÜNTETŐELJÁRÁSRÓL SZÓLÓ 2017. ÉVI XC. TÖRVÉNY
ALKALMAZÁSÁRA FELKÉSZÍTŐ KÉPZÉS
BÜNTETŐ ÜGYSZAKOS JEGYZŐK SZÁMÁRA**

<i>Időpont: 2018. július 2.</i>	
<i>Helye: Szolnoki Törvényszék kollégiumi terem</i>	
9.30-10.00 óra:	Regisztráció
10.00-10.15 óra:	Képzés célja: új elvek és intézmények a büntetőeljárásban Előadó: Dr. Pongrácz Zsolt
10.15-11.00 óra:	A kizárásról, a bírósági eljárási formák, a bírósági eljárás általános szabályai, az előkészítő ülés Előadó: Dr. Andódi Henrietta
11.00-11.15 óra:	Szünet
11.15-11.45 óra:	Elektronikus kapcsolattartás szabályainak változása az új büntetőeljárásban Előadó: Dr. Ivanov Dömötör
11.45-12.30 óra:	Az elsőfokú bírósági tárgyalás, a jegyzőkönyv formái és tartalma, a határozat jogereje, véglegessé válása, és annak tanúsítása Előadó: Dr. Oláh Barbara
12.30-13.30 óra:	Ebédszünet
13.30-14.15 óra:	A kézbesítés, a határidő és határnap, a zárt adatkezelés és az iratmásolatok kiadása Előadó: Dr. Gy. Molnár Sándor
14.15-15.00 óra:	A büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra háruló feladatokról szóló 9/2018. (VI. 11.) IM. rendelet új tartalmi elemei Előadó: Dr. Nánási Máté
15.00-15.30 óra:	Konzultáció – a képzésen felmerült kérdések megvitatása Szakmai felelős: Dr. Pongrácz Zsolt

**Önképzést segítő „KEREKASZTAL”
az új Büntetőeljárás törvényéről**

1) 2018. május 4.

Be. I., II., III. Rész

Előadók: Dr. Galambos Emese, Dr. Varga Mária, Dr. Juhász Ildikó

2) 2018. május 11.

Be. IV. Rész

Előadók: Dr. Urbán Réka, Dr. Mócza Réka, Dr. Hatvani Emese

3) 2018. május 18.

Be. V., VI. Rész

Előadók: Dr. Molnár Gergely, Dr. Bedő Péter, Dr. Pongrácz Zsolt

4) 2018. május 25.

Be. VII. és VIII. Rész

Előadók: Dr. Deák Szilvia, Dr. Hild Ágnes, Dr. Hernádi Ildikó

5) 2018. június 1.

Be. IX., X. Rész

Előadók: Dr. Kocsis Péter, Dr. Nánási Máté, Dr. Budai László

6) 2018. június 8.

Be. XI., XII., XIII. Rész

Előadók: Dr. Tolnai Eszter, Dr. Andódi Henrietta, Dr. Nádor Zoltán, Táborosné dr. Varga Rozália

7) 2018. június 15.

Be. XIV. Rész

Előadók: Dr. Oláh Barbara, Dr. Keszler Ágnes, Dr. Budai Marianna, Dr. Víg Zsolt

8) 2018. június 22.

Be. XV., XVIII., XIX. (kivéve XC., XCI., XCII., XCIII. Fejezetek), XXI., XXII. (kivéve CVIII, CIX. Fejezet) Rész

Előadók: Dr. Vighné dr. Tigyi Anikó, Dr. Kállai-Pál Mercédesz, Dr. Hegedűs Ildikó

9) 2018. június 29.

Be. XX. (kivéve XCVI., XCVII. Fejezet), XXIII. Rész

Előadók: Dr. Tolnai Györgyi, Dr. Tárnoki Györgyi, Dr. Bánó-Kacskovics Virginia, Ujszászi Zoltánné dr.

Moderátorok: dr. Pócs Teodóra és dr. Pongrácz Zsolt

SEGÉDLET
A büntető ügyszakos jegyzők számára
az új büntetőeljárásról szóló
2017. évi XC. törvény alkalmazására felkészítő
2018. július 2. napján megtartott
képzéshez

TARTALOM

1. RÉSZ Az elsőfokú bírósági tárgyalásról (2. oldal)
2. RÉSZ Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatai (10. oldal)
3. RÉSZ A határozat kihirdetése és a jogorvoslat (22. oldal)
4. RÉSZ A törvényes figyelmeztetések (26. oldal)
5. RÉSZ Tárgyalási jegyzőkönyv-minta (30. oldal)

Készült a Szolnoki Törvényszéken

**IX.. melléklet A Szolnoki Járásbíróság büntető ügyszakának tárgyalásaira
vonatkozó adatok (2016 – 2018. I. félév)**

III/1. tábla Bíránkénti összesítés 2016. évben

2016	Bíró neve	Büntető ügyszak			
		Tárgyalási napok száma	Tárgyalt ügyek száma	Átlagosan tárgyalt ügyek száma (db)	Havonta tárgyalt óraszám (óra/perc)
	Összesen:	842	791	2303	2796 óra 28 perc

III/2. tábla Bíránkénti összesítés 2017. évben

2017	Bíró neve	Büntető ügyszak			
		Tárgyalási napok száma	Tárgyalt ügyek száma	Átlagosan tárgyalt ügyek száma (db)	Havonta tárgyalt óraszám (óra/perc)
	Összesen:	1038	2595	2,50	2965 óra 19 perc

III/3. tábla Bíránkénti összesítés 2018. I. félévben

2018. I. félévben	Bíró neve	Büntető ügyszak			
		Tárgyalási napok száma	Tárgyalt ügyek száma	Átlagosan tárgyalt ügyek száma (db)	Havonta tárgyalt óraszám (óra/perc)
	Összesen:	560	1296	2,3	1598 óra 42 perc

